

Actualiteiten inzake levensverzekeren & banksparen 2011

Inhoudsopgave bundel actualiteiten leven & banksparen (2011)

Inleiding	7
1. Fiscale vereenvoudigingswet 2010 (FVW 2010-I; Stb. 2009, 611)	9
1.1. <i>Algemeen</i>	9
1.1.1. Stroomlijnen van het partnerbegrip	9
1.1.2. Vereenvoudiging lijfrenten; afschaffen terugwentelingsmogelijkheid	12
1.1.3. Vereenvoudiging box 3	13
1.2. <i>Wet IB 2001</i>	15
1.2.1. Wettekst; Artikel 1.2 (Art. III, ond. A)	15
1.2.2. Wettekst; In artikel 2.14, derde lid, onderdelen b en c, (Art. III, ond. E)	17
1.2.3. Wettekst; Artikel 2.17 (Art. III, ond. Ea)	17
1.2.4. Wettekst; Artikel 3.116 (Art. III, ond. K)	17
1.2.5. Wettekst; Artikel 3.116a (Art. III, ond. L)	17
1.2.6. Wettekst; In artikel 3.118, tweede lid, onderdeel a, (Art. III, ond. M)	18
1.2.7. Wettekst; In artikel 3.119a, negende lid, (Art. III, ond. N)	18
1.2.8. Wettekst; Artikel 3.130 (Art. III, ond. P)	18
1.2.9. Wettekst; Artikel 5.2 (Art. III, ond. Q)	19
1.2.10. Wettekst; Artikel 5.3, vierde lid, (Art. III, ond. R)	19
1.2.11. Wettekst; In artikel 5.19, derde lid, (Art. III, ond. T)	20
1.2.12. Wettekst; Artikel 7.7 (Art. III, ond. W)	20
1.2.13. Wettekst; overgangsrecht ter zake van het nieuwe partnerbegrip voor mensen die een KEW bezitten (Art. XXVIA)	20
1.3. <i>AWR</i>	22
1.3.1. Wettekst; Aan artikel 2, derde lid, (Art. XVI, ond. A)	22
1.3.2. Wettekst; Artikel 5a (Art. XVI, ond. B)	22
1.4. <i>Inwerkingtreding FVW 2010-I (Art. XXVII)</i>	24
2. Fiscale verzamelwet 2010 (FVW 2010-II; EK 32.401-A)	25
2.1. <i>Algemeen</i>	25
2.2. <i>Wet IB 2001</i>	26
Wettekst; Artikel 2.14 (Art. I, ond. 0A)	26
Wettekst; Artikel 5.2 (Art. I, ond. L)	26
Wettekst; Artikel 5.2 (Art. I, ond. M)	27
2.3. <i>Wet op de loonbelasting 1964</i>	28
Wettekst; In artikel 10, vijfde lid, onderdeel c (Art. III, ond. A)	28
Wettekst; In artikel 19b, zesde lid, (Art. III, ond. Ca)	29
2.4. <i>Invoeringswet Wet IB 2001</i>	29
Wettekst; Onderdeel AN (Art. XVB)	29
2.5. <i>Inwerkingtreding FVW 2010-II (Art. XXIVA)</i>	30
3. Overige fiscale maatregelen 2011 (OFM 2011; EK 32.505-A)	31
3.1. <i>Algemeen</i>	31
3.1.1. Wijzigingen in verband met VIA (IB)	31
3.1.2. Splitsingsproblematiek lijfrenten (IB)	32
3.1.3. Uitvoeringskosten Belastingdienst	33
3.1.4. Gevolgen voor bedrijfsleven en burger	33
3.2. <i>Wet IB 2001</i>	33
3.2.1. Wettekst; Artikel 2.15 (Art. I, ond. B)	33
3.2.2. Wettekst; Artikel 2.17 (Art. I, ond. C)	34
3.2.3. Wettekst; Artikel 3.107a (Art. I, ond. D)	36
3.2.4. Wettekst; In artikel 3.137 (Art. I, ond. E)	37
3.2.5. Wettekst; Artikel 10a.6 (Art. I, ond. J)	37
3.3. <i>Inwerkingtreding OFM 2011 (Art. XXVIII)</i>	38
4. Uitvoeringsbesluit LB 1965 (4 juni 2010, Stb. 2010, nr. 237)	39

4.1. Algemeen	39
4.2. Tekst Artikel 11, eerste lid, onderdeel a, UB LB 1965 (Artikel I, 2010)	40
4.3. Tekst Artikel 11, eerste lid, onderdeel a, UB LB 1965 (Artikel II, 2011)	40
4.4. Inwerkingtreding UB LB 1965 (Artikel III)	40
5. Uitvoeringsregeling LB 2011 (8 september 2010, Stcrt. 2010, nr. 14212)	41
5.1. Algemeen	41
5.2. Tekst Artikel 3.4 UR LB 2011 (m.i.v. 2011)	42
5.3. Tekst Artikel 8.6 UR LB 2011 (m.i.v. 2011)	42
5.4. Tekst Artikel 8.7 UR LB 2011 (m.i.v. 2011)	43
5.5. Inwerkingtreding UR LB 2011 (Artikel 12.9)	43
6. Besluit compensatieregelingen beleggingsverzekeringen DGB2010/415M (22 januari 2010, Stcrt. 1372)	44
6.1. Algemeen	44
6.2. Volledige tekst DGB2010/415M	44
6.3. Inwerkingtreding nieuw beleid	49
7. Lijfrentebesluit DGB2010/3119M (10 mei 2010, Stcrt. 7589)	50
7.1. Algemeen	50
7.2. Selectie teksten DGB2010/3119M	50
7.3. Inwerkingtreding nieuw beleid	54
8. Besluit aftrekposten nalatenschap DGB2010/877M (10 juni 2010, Stcrt. 8447)	55
8.1. Algemeen	55
8.2. Selectie teksten DGB2010/877M	55
8.3. Inwerkingtreding nieuw beleid	56
9. Lijst toegelaten buitenlandse aanbieders DGB2010/3777 (10 juni 2010, www.minfin.nl)	57
9.1. Algemeen	57
9.2. Volledige lijst met toegelaten buitenlandse aanbieders DGB2010/3777M	57
Toegelaten aanbieders van pensioenen	57
Toegelaten aanbieders van lijfrenten voor particulieren	59
10. Pensioen- en loonstamrechtbesluit DGB2010/2733M (9 september 2010, Stcrt. 14304)	60
10.1. Algemeen	60
10.2. Selectie tekst DGB2010/2733M inzake loonstamrechten	60
10.3. Inwerkingtreding beleid	62
11. Besluit erf- en schenkbelasting DGB2010/602M (15 september 2010, Stcrt. 14580)	63
11.1. Algemeen	63
11.2. Selectie beleidsteksten DGB2010/602M	63
11.3. Inwerkingtreding nieuw beleid	65
12. CONCEPT-besluit wijziging artikel 22 UB IB 2001 (25 november 2010, DB/2010/250M)	66
12.1. Algemeen	66
12.2. Volledige concept-tekst gewijzigd artikel 22 UB IB 2001	66

<i>12.3. Toelichting bij concept-besluit</i>	69
<i>12.4. Inwerkingtreding nieuwe besluittekst artikel 22 UB IB 2001</i>	74
13. Notitiepagina	75

Inleiding

In deze bundel zijn in eerste instantie opgenomen enige nieuwe fiscale bepalingen die reeds kracht van wet hebben gekregen als gevolg van de aannahme in 2009 van de Fiscale vereenvoudigingswet 2010, doch pas per 1 januari 2011 in werking zullen gaan treden. Het gaat daarbij alleen om bepalingen die betrekking (kunnen) hebben op het fiscale vlak van levensverzekeringen, bankspaarproducten en loonstamrechten.

Vervolgens zijn in deze bundel opgenomen selecties van de in 2010 bij de Eerste Kamer ingediende wetsvoorstellen voor zover ze betrekking hebben op genoemd fiscaal vlak. De meeste voorgestelde wijzigingen in de fiscale bepalingen zullen – na aannahme ervan – op 1 januari 2011 in werking treden. Die wetsvoorstellen bevatten echter ook enkele fiscale (wettelijke) bepalingen die terugwerkende kracht zullen krijgen.

Ten slotte zijn in deze bundel de wijzigingen in lagere regelgeving opgenomen, alsmede de in 2010 op de vorenstaande terreinen gepubliceerde beleidsbesluiten van Financiën.

- **Reeds aangenomen wetsvoorstellen**

In de op 22 december 2009 door de Eerste Kamer aangenomen '**Fiscale vereenvoudigingswet 2010**' (Staatsblad 29 december 2009, nr. 611) zijn vereenvoudigende bepalingen over uiteenlopende onderwerpen opgenomen. De vereenvoudigingen zien onder meer op lijfrenten, de eigenwoningregeling, box 3 en het partnerbegrip. De wijziging van het partnerbegrip heeft onder meer gevolgen voor de eigen woning, de kapitaalverzekering eigen woning (KEW) en de bancaire spaarvarianten van de KEW.

- **Wetsvoorstellen in behandeling bij Eerste Kamer**

Op 4 juni 2010 is het wetsvoorstel '**Fiscale verzamelwet 2010**' ingediend bij de Tweede Kamer (TK 32.401). Deze wet bevat een aantal voor levensverzekeringen relevante onderwerpen. Het fiscaal pakket 2011 bevat, naast het belastingplan dat ziet op het budgettaire en koopkrachtbeeld voor 2011, een wetsvoorstel voor overige fiscale maatregelen. Het wetsvoorstel '**Overige fiscale maatregelen 2011**' is op 21 september 2010 bij de Tweede Kamer (TK 32.505) ingediend. Beide wetsvoorstellen zijn op 18 november 2010 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer. De gewijzigde wetsvoorstellen zijn op 18 november 2010 bij de Eerste Kamer ingediend.

- **Overige wijzigingen (lagere regelgeving en beleidsbesluiten)**

In deze bundel zijn ook de wijzigingen in lagere regelgeving opgenomen, alsmede de in 2010 gepubliceerde beleidsbesluiten van Financiën, maar dan alleen voor wat betreft levensverzekeringen, bancaire spaarvarianten en loonstamrechten. Selecties van de volgende lagere regelgeving zijn in deze bundel opgenomen:

- Uitvoeringsbesluit LB 1965 (4 juni 2010, Stb. 2010, nr. 237)
- Uitvoeringsregeling LB 2011 (8 september 2010, Stcrt. 2010, nr. 14212)

Ten slotte zijn in deze bundel selecties van de volgende in de loop van 2010 gepubliceerde beleidsbesluiten en andere publicaties opgenomen:

- Besluit Compensatieregelingen beleggingsverzekeringen DGB2010/415M (22 januari 2010, Stcrt. 1372)
- Lijfrentebesluit DGB2010/3119M (10 mei 2010, Stcrt. 7589)
- Besluit aftrekposten nalatenschap DGB2010/877M (10 juni 2010, Stcrt. 8447)
- Lijst toegelaten buitenlandse aanbidders DGB2010/3777 (10 juni 2010, www.minfin.nl)
- Pensioen- en loonstamrechtbesluit DGB2010/2733M (9 september 2010, Stcrt. 14304)
- Besluit erf- en schenkbelasting DGB2010/602M (15 september 2010, Stcrt. 14580)
- CONCEPT-besluit wijziging artikel 22 UB IB 2001 (25 november 2010, DB/2010/250M)

Deze bundel is opgemaakt op **11 december 2010**. De op die datum gepubliceerde teksten zijn – voor zover ze relevantie hebben voor deze bundel – opgenomen.

Auteur: Erik van Toledo

Bron: Fiscale site Levensverzekeringen

WWW: www.fiscaalleven.eu

E-mail: info@fiscaalleven.eu

1. Fiscale vereenvoudigingswet 2010 (FVW 2010-I; Stb. 2009, 611)

1.1. Algemeen

In het kader van het fiscale pakket 2010 zijn op 14 september 2009 twee wetsvoorstellen ingediend die zijn gewijd aan het terugdringen van de administratieve lasten en uitvoeringskosten. Één ervan is het wetsvoorstel Fiscale vereenvoudigingswet 2010 (FVW 2010-I). Dit wetsvoorstel is op 22 december 2009 aangenomen door de Eerste Kamer en op 29 december 2009 gepubliceerd in het Staatsblad, nr. 611. In de FVW-I zijn vereenvoudigende bepalingen over uiteenlopende onderwerpen opgenomen. Zo zien die vereenvoudigingen onder meer op lijfrenten, de eigenwoningregeling, box 3 en het partnerbegrip. De wijziging van het partnerbegrip heeft onder meer gevolgen voor de eigen woning, de kapitaalverzekering eigen woning (KEW) en de bancaire spaarvarianten van de KEW. Het gaat om vereenvoudigingen in onder meer de inkomstenbelasting. De hierna opgenomen bepalingen **treden in werking per 1 januari 2011**. De toelichtende teksten die voorafgaand aan de nieuwe bepalingen zijn opgenomen, zijn overgenomen uit de Tweede Kamerstukken.

1.1.1. Stroomlijnen van het partnerbegrip

Per 1 januari 2011 wordt in de Algemene wet inzake rijksbelastingen een basispartnerbegrip opgenomen dat geldt voor alle belastingwetten. Tot dat begrip behoren gehuwden, geregistreerde partners en samenwonenden met een notarieel samenlevingscontract die in de GBA staan ingeschreven op hetzelfde woonadres. Vervolgens wordt per 1 januari 2011 het basispartnerbegrip in de afzonderlijke wetten uitgebreid. Per die datum kunnen de voorwaarden worden aangevuld. Daarbij geldt dat op basis van objectieve criteria wordt bepaald of er sprake is van partnerschap en wanneer het partnerschap begint en ophoudt te bestaan.

Voor de inkomstenbelasting geldt in aanvulling op het basispartnerbegrip dat ongehuwd samenwonenden met een gezamenlijk kind, een gezamenlijke eigen woning of een gezamenlijke pensioenregeling verplicht partner zijn als zij in de GBA staan ingeschreven op hetzelfde woonadres. Zij zijn ook verplicht partner als ze het voorafgaande jaar als partners kwalificeerden en nog steeds in de GBA op hetzelfde woonadres staan ingeschreven. Ongehuwd samenwonenden zonder notarieel samenlevingscontract, gezamenlijk kind, een gezamenlijke eigen woning of een gezamenlijke pensioenregeling zijn geen partners voor de inkomstenbelasting. Zij kunnen er vanaf 1 januari 2011 niet meer voor kiezen om wel als partners te worden aangemerkt. Dit leidt er toe dat bijvoorbeeld samenwoners (waaronder studenten) zonder kinderen die samenwonen in een huurwoning pas als partners kunnen kwalificeren als zij een notarieel samenlevingscontract afsluiten of zich voor de toepassing van een pensioenregeling als partners hebben aangemeld. Gehuwden die bijvoorbeeld vanwege opname in een verpleeghuis niet meer samenwonen, worden nog steeds als partners aangemerkt. Het uitgangspunt is "gehuwd is gehuwd en daarmee ook partner". Een uitzondering op het partnerbegrip geldt voor gehuwden die civielrechtelijk gescheiden zijn van tafel en bed.

De aanpassing van het partnerbegrip leidt tot vermindering van administratieve lasten voor burgers. Voor de inkomstenbelasting komt de jaarlijkse keuzemogelijkheid voor partnerschap bij ongehuwd samenlevenden te vervallen. Op basis van objectieve criteria zal worden vastgesteld of zij als partner

worden aangemerkt. Ook wordt de fiscale behandeling van gehuwden die stappen zetten om het huwelijk te beëindigen afhankelijk van objectieve criteria. De materiële toets of sprake is van duurzaam gescheiden leven van gehuwden vervalst. Omdat het partnerschap afhankelijk wordt van duidelijke, objectieve criteria wordt het mogelijk dat de Belastingdienst in een groot aantal gevallen zelfstandig kan bepalen of er sprake is van partnerschap. Voorts zijn er meer mogelijkheden om ook bij bepaalde categorieën ongehuwd samenlevende partners en bij gehuwden die stappen zetten hun huwelijk te beëindigen de aangifte inkomstenbelasting te gaan voorinvullen met partnergegevens en met de gemeenschappelijke inkomensbestanddelen en bestanddelen van de rendementsgrondslag. Tevens wordt een vrijwel volledige harmonisatie bereikt tussen het partnerbegrip voor de inkomstenbelasting en voor de toeslagen. Dit leidt tot duidelijkheid bij burgers. De stroomlijning van het partnerbegrip levert een administratieve lastenreductie op van circa 275 000 uur.

Ook het partnerbegrip in de Awir wordt aangepast aan het basispartnerbegrip. Gezien de introductie van het nieuwe automatiseringssysteem bij de Belastingdienst/Toeslagen wordt de invoering voor toeslagen geregeld bij koninklijk besluit. De voorbereidingen voor het nieuwe computersysteem zijn dermate ver gevorderd, dat besloten is om met de introductie van nieuwe begrippen te wachten tot het nieuwe systeem is geïmplementeerd. Zodra de implementatie is voltooid, gaat het partnerbegrip ook gelden voor de inkomensafhankelijke regelingen die onder de werking van de Awir vallen.

Bij de erf- en schenkbelasting zal in aanvulling op het basispartnerbegrip de voorwaarde dat in het samenlevingscontract een wederzijdse zorgplicht is opgenomen, een rol spelen. In verband met het nieuwe partnerbegrip worden ook enkele andere bepalingen aangepast. Het gaat hierbij onder meer om de wijziging van de Successiewet 1956 (Wet van 17 december 2009 tot wijziging van de Successiewet 1956, Staatsblad 2009, nr. 564).

Het uniforme partnerbegrip en de daarmee samenhangende wijzigingen worden, met uitzondering van de Awir, ingevoerd per 1 januari 2011 zodat er voor de uitvoering voldoende tijd beschikbaar is voor een adequate invoering van het uniforme partnerbegrip.

Het werken met objectieve criteria levert voor sommige samenwoners voordeel op, omdat zij niet langer als partners worden aangemerkt voor de toeslagen. Andere samenwoners kunnen daar nadeel van ondervinden omdat zij partnerfaciliteiten in de inkomstenbelasting missen. Met het nieuwe partnerbegrip worden “duurzame relaties” geobjectiveerd. Het aannemen van een duurzame gezamenlijke huishouding (en dus partnerschap) vanwege de enkele reden dat er een kind van één van de bewoners op het adres staat ingeschreven, past daar niet bij omdat je dan al snel in een materiële beoordeling terechtkomt of een regeling waarbij een tegenbewijsmogelijkheid zou moet worden opgenomen. En dat wordt met de objectieve criteria van het voorgestelde nieuwe partnerbegrip nu juist voorkomen.

Het stroomlijnen van het partnerbegrip treft belastingplichtigen die ongehuwd samenwonen, geen gezamenlijk kind hebben, geen eigen woning in gezamenlijk bezit hebben, geen partners zijn in de pensioenregeling en ook geen notarieel samenlevingscontract hebben, maar op dit moment wel gekozen hebben voor fiscaal partnerschap. De lastenverzwaring is voor het grootste gedeelte het gevolg van het vervallen van het recht op algemene heffingskorting wanneer één van beide belastingplichtigen geen of een

klein inkomen heeft. Dit leidt tot een lastenverzwaring van circa 8,5 miljoen euro. Verder kunnen er gevolgen zijn voor diegenen die wel voldoen aan de objectieve criteria, maar op dit moment niet voor fiscaal partnerschap hebben gekozen. Deze belastingplichtigen worden na het stroomlijnen verplicht fiscaal partners, waardoor zij nadeel kunnen hebben bij giftenaftrek, buitengewone uitgaven en aanmerkelijk belang. Het gaat hier om een lastenverzwaring van circa 0,5 miljoen euro. Overigens kan de keuze voor fiscaal partnerschap op dit moment gemaakt worden door groepen voor wie deze regeling niet bedoeld is. Voorbeelden zijn studenten die gezamenlijk een huurwoning bewonen en meerderjarige kinderen die bij hun ouders wonen. Het stroomlijnen leidt tot het gewenste effect dat dergelijke samenlevingsvormen niet meer kwalificeren voor fiscaal partnerschap.

De stroomlijning van het partnerbegrip zal voor individuele burgers gevolgen gaan hebben zowel voor de inkomstenbelasting als voor de toeslagen. De Belastingdienst zal vanzelfsprekend de burgers die het betreft zorgvuldig informeren over de veranderingen die zij kunnen verwachten.

Het nieuwe partnerbegrip maakt geen uitzondering voor (ongehuwd) samenwonende broers en zusters. Dit geldt zowel voor het basispartnerbegrip van de AWR als de aanvullende partnercategorieën in de Wet IB 2001 en de Awir. Dit betekent dat als twee broers of twee zusters of een broer en een zus een notarieel samenlevingscontract sluiten, of een eigen woning in gezamenlijke eigendom hebben of zich voor een pensioenregeling als partners aanmelden, zij voor de belastingheffing en de toeslagen als partners worden aangemerkt. Voor de erf- en schenkbelasting is overigens uitsluitend het basispartnerbegrip van toepassing. Als twee broers of zusters de partnerfaciliteiten van de Successiewet 1956 deelachtig willen worden, zullen zij een notarieel samenlevingscontract moeten sluiten met daarin opgenomen een wederzijdse zorgplicht. Voor de toepassing van de erf- en schenkbelasting wordt een ruime termijn worden verleend (tot 1 januari 2012) waarin mensen die voor het overige aan de voorwaarden van de voor die wet geldende partnerdefinitie voldoen, de tijd krijgen alsnog een notarieel samenlevingscontract af te sluiten.

Voor de inkomstenbelasting en de toeslagen is een ruime overgangsregeling niet nodig bevonden. Voor de inkomstenbelasting wordt het nieuwe partnerbegrip per 1 januari 2011 van kracht. Voor de toeslagen treedt het nieuwe partnerbegrip bij koninklijk besluit op een tijdstip na 1 januari 2011 in werking. Voor zowel de inkomstenbelasting als toeslagen geldt voorts dat zodra twee mensen als partner van elkaar worden aangemerkt, het partnerschap tevens geldt voor andere perioden in het kalenderjaar waarin zij op hetzelfde woonadres in de GBA staan ingeschreven. Dit geldt ook voor mensen die op het moment van inwerkingtreding van het nieuwe partnerbegrip nog niet, maar later in het kalenderjaar wel aan alle vereisten voldoen. Dit betekent dat belastingplichtigen tot eind 2011 de tijd hebben om het partnerschap te formaliseren. Vanwege de latere inwerkingtreding van het nieuwe partnerbegrip voor de toeslagen, geldt voor de toeslagen een nog ruimere termijn.

Dit is anders voor de erf- en schenkbelasting. De regel dat het partnerschap doorwerkt naar de andere perioden in het kalenderjaar waarin je op hetzelfde woonadres staat ingeschreven, geldt niet voor de Successiewet 1956. Dit om misbruik van partnerfaciliteiten te voorkomen. Voor de toepassing van de erf- en schenkbelasting zal een ruime termijn worden verleend (tot 1 januari 2012) waarin mensen die voor het overige aan de voorwaarden van de voor die wet geldende partnerdefinitie voldoen, de tijd krijgen alsnog een notarieel samenlevingscontract af te sluiten.

Ten slotte is overgangsrecht opgenomen met betrekking tot het nieuwe partnerbegrip voor mensen met een kapitaalverzekering eigen woning. De oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel is met deze overgangsregeling aangevuld als gevolg van de nota van wijziging van 23 oktober 2009 (TK 32.130, nr. 8).

1.1.2. Vereenvoudiging lijfrenten; afschaffen terugwentelingsmogelijkheid

Met betrekking tot lijfrenten vindt per 1 januari 2011 een vereenvoudiging plaats bij de mogelijkheid van terugwenteling. Het gaat daarbij om het volgende.

Lijfrentepremies zijn aftrekbaar indien ze zijn betaald of verrekend in het kalenderjaar of in de eerste drie maanden van het volgende kalenderjaar (terugwenteling). Deze algemene terugwentelingsmogelijkheid komt per 1 januari 2011 te vervallen. De terugwentelingsmogelijkheid is inmiddels niet meer noodzakelijk. De benodigde gegevens voor de berekening van de aftrekruijmt zijn thans ruim op tijd voorhanden om de aftrekruijmt binnen het kalenderjaar van aftrek zelf te berekenen. Sinds 2004 wordt voor de ruijmtberekening namelijk uitgegaan van de premiegrondslag en de pensioenaangroei van het voorafgaande jaar. Daarnaast melden de pensioenfondsen de grootte van de pensioenaangroei inmiddels ruim binnen de maximale termijn van tien maanden na afloop van het kalenderjaar van de pensioenaangroei. Voor het laten vervallen van de terugwentelingsmogelijkheid zijn nog andere redenen. Zo maakt de terugwentelingsmogelijkheid voorinvulling van lijfrentepremies onmogelijk. De gegevens daarvoor moeten immers ruim vóórdat de terugwentelingstermijn is geëindigd, worden verwerkt. Verder leidt de terugwentelingsregeling tot uitworp bij de Belastingdienst door verschillen tussen de renseignering en aangifte. Voorts levert de regeling risico op dubbele aftrek op.

Door de afschaffing van de terugwentelingsmogelijkheid voor lijfrenten worden burgers niet meer geconfronteerd met vragenbrieven door afwijking van de aangifte ten opzichte van de renseignering. Voorts wordt door de afschaffing van de terugwentelingsmogelijkheid voorinvulling van lijfrentepremies mogelijk. De terugwentelingstermijn van zes maanden voor lijfrentepremies bij staking van een onderneming en/of de omzetting van de fiscale oudedagsreserve blijft gehandhaafd. Anders dan bij reguliere lijfrentepremies is de extra tijd voor aftrek (terugwenteling) bij staking van een onderneming wel nodig om de benodigde gegevens te verzamelen. Aangezien in de aanslagregeling de afwikkeling van de staking van een onderneming altijd maatwerk is, leidt in deze gevallen de terugwentelingsmogelijkheid ook niet tot extra problemen en risico's.

Belastingplichtigen met een lopend contract zullen zich ervan bewust moeten zijn/worden dat zij premies, onder aanpassing van het contract, voortaan eerder zullen moeten betalen indien zij de premies voor dat contract in het verleden terugwielden naar het jaar vóór betaling. Belastingplichtigen die jaarlijks premies terugwielden en nu hun betalingsritme willen aanpassen ten einde geen "aftrekhiaat" te laten ontstaan, zullen dit met hun verzekeraar moeten afstemmen. Gelet op het inwerkingtredingstijdstip van deze wijziging – 1 januari 2011 – is hiervoor een ruime periode van een jaar beschikbaar. Op dit punt worden voor de praktijk geen problemen voorzien. Zo zal het vervallen van de terugwentelingsmogelijkheid onder meer worden opgenomen in het eindejaarspersbericht met fiscale wijzigingen. Daarnaast zal deze wijziging worden opgenomen in de relevante teksten op de internetsite van de Belastingdienst en worden verwerkt in het Rekenprogramma Lijfrentepremie. Tot slot is het Verbond van Verzekeraars op de hoogte van deze wijziging zodat de aangesloten verzekeringsmaatschappijen deze informatie kunnen verwerken in

de berichtgeving naar hun klanten. Belastingplichtigen zullen via de reguliere voorlichtingskanalen van de Belastingdienst in het kader van de inkomstenbelasting worden gewezen op de wijzigingen in de termijn voor lijfrentecontracten. Daarnaast zal in het periodieke overleg tussen de Belastingdienst en de verzekeraars ook aan de orde komen hoe en wanneer verzekeraars dit richting hun klanten communiceren.

1.1.3. Vereenvoudiging box 3

De wetgever heeft box 3 op verschillende punten vereenvoudigd. Het betreft onder meer de invoering van één peildatum in box 3 per 2011.

Het voordeel uit sparen en beleggen in box 3 wordt tot en met 2010 op basis van de wettekst bepaald aan de hand van twee peildata: 1 januari van het kalenderjaar (de begindatum) en 31 december van het kalenderjaar (de einddatum). Per 2011 wordt nog slechts één peildatum gehanteerd: 1 januari van het kalenderjaar. Dit levert een vereenvoudiging van de box 3 regeling op. Het is niet meer nodig om de bezittingen en schulden op twee momenten in het jaar vast te stellen en ook het bepalen van het gemiddelde is niet langer nodig. Daarnaast biedt het hanteren van één peildatum de volgende voordelen:

- in het kader van het voorinvullen van de aangifte inkomstenbelasting is het van essentieel belang dat de Belastingdienst tijdig beschikt over de door derden (o.a. banken en verzekeraars) te verstrekken gegevens. In de praktijk vormt het tijdig verkrijgen van de benodigde gegevens voor box 3 vooral met betrekking tot de gegevens op de einddatum een belemmering. De tijd tussen het ontstaan van de gegevens (31 december van een kalenderjaar), het beschikbaar komen en de aanlevering van deze gegevens bij de Belastingdienst en het beschikbaar stellen van de gegevens aan de burger (uiterlijk op 1 maart van het daaropvolgende kalenderjaar) is tot op heden immers beperkt. Eén peildatum biedt dan voordelen.
- de Belastingdienst wil meer gaan werken in de actualiteit. Daarbij wordt gestreefd naar eerdere oplegging van de definitieve aanslag en een juiste vaststelling tijdens het kalenderjaar van de voorlopige aanslag. Eén peildatum draagt daaraan bij. De Belastingdienst kan dan namelijk al tijdens het lopende belastingjaar werken aan de box 3 heffing over dat jaar.
- het als contra-intuïtief ervaren verschil tussen de rendementsgrondslag op 31/12 van jaar t en 1/1 van jaar t+1 is door de wijziging niet langer aan de orde. Bovendien lost de wijziging per 1 januari 2011 het probleem voor het voorinvullen van het niet één op één aansluiten van 31/12 t en 1/1 t+1 op.
- de bestaande deeljaarpromatiek wordt per 1 januari 2011 kleiner. Als een belastingplichtige emigreert of overlijdt, wordt nu de einddatum verlegd van 31/12 naar de – eerdere – datum van emigratie of overlijden. Met de nieuwe bepaling is dat niet meer nodig. Verlegging van de peildatum blijft nog wel aan de orde bij immigratie. Bij emigratie en immigratie wordt de 4% naar tijdsgelang herrekend.

De invoering per 1 januari 2011 van één peildatum laat het karakter van de belastingheffing in box 3 overigens intact. Er blijft sprake van de heffing van inkomstenbelasting over een verondersteld forfaitair rendement over het vermogen. De introductie van één peildatum leidt feitelijk slechts tot een verschuiving van de heffing over de helft van de waardeinstijging in het kalenderjaar naar het daaropvolgende jaar. De heffing is verder volledig ingebed in de inkomstenbelasting. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gewezen op het in aanmerking nemen van persoonsgebonden aftrek en de verrekening van heffingskortingen. Gelet op

het voorgaande worden geen nieuwe discussies met verdragspartners verwacht over de aard van de belastingheffing in box 3.

Met de invoering van één peildatum kan een belangrijk deel van de box 3 vermogensbestanddelen in de toekomst worden voorgevuld in de aangifte IB/PVV. En met de wijzigingen in de inkomstenbelasting wordt een administratieve lastenverlichting en duidelijker regelgeving voor burgers bereikt. Daarnaast wordt een vermindering van de uitvoeringslasten van de Belastingdienst gerealiseerd.

De invoering van één peildatum in box 3 halveert het aantal bedragen dat thans moeten worden opgevoerd in box 3. Aangezien er voor burgers momenteel 601 000 uur gemoeid zijn met het (schriftelijk en digitaal) invullen van de box 3 bezittingen en schulden zijn de besparingen aan administratieve lasten voor de burger 300 500 uren. Voorts maakt het voorinvullen van veel vermogensbestanddelen in box 3 mogelijk waardoor op termijn ook een groot deel van de resterende uren kunnen vervallen.

De achtergrond van dat er niet is gekozen voor een peildatum van 1 juli is dat bijna alle administratieplichtigen die gegevens moeten rensigneren, zoals banken en verzekeraars, reeds in een jaaroverzicht informatie doorgeven aan de klanten over de waarden per 1 januari en/of 31 december en hun administratie volledig daarop hebben ingericht. Deze informatie wordt ook al jaren gebruikt voor de belastingheffing in box 3. Het hanteren van de peildatum van 1 juli zou betekenen dat er ten behoeve van de belastingheffing een apart waardevaststellingsmoment moet plaatsvinden. Dit zou een aanzienlijke administratieve lastenverzwaring voor onder meer banken en verzekeraars betekenen en is alleen al vanuit dat oogpunt onwenselijk.

Er is niet gekozen voor één peildatum op 31 december van het belastingjaar. Het invoeren van één peildatum van 1 januari voor box 3 is een belangrijke voorwaarde om het voorinvullen van een groot deel van box 3 vermogensbestanddelen mogelijk te maken. Dit lukt niet bij een peildatum van 31 december. De periode van 1 januari tot 1 april is te kort om de gegevens per de peildatum van 31 december tijdig te laten rensigneren door derden (onder meer banken en verzekeraars), vervolgens de gegevens door de Belastingdienst te laten voorinvullen en daarna belastingplichtigen een redelijke tijd te gunnen om de gegevens in de voorgevulde aangifte te controleren. Bij het hanteren van de (enige) peildatum van 1 januari van het belastingjaar kunnen derden gedurende het belastingjaar gegevens aanleveren, waardoor de Belastingdienst al tijdens het lopende belastingjaar kan werken aan de voorinvulling van box 3-gegevens over dat jaar. Dit maakt het ook mogelijk om al in de loop van het jaar – ten behoeve van de voorlopige aanslag of teruggaaf – een nauwkeurige berekening van de verschuldigde belasting in box 3 te maken.

Het hanteren van één peildatum op 1 januari brengt met zich mee dat waardemutaties na die peildatum meegenomen worden in het volgende jaar. Het betreft zowel stijgingen als dalingen na de peildatum. Bij het hanteren van één peildatum wordt met waardemutaties na 1 januari pas in het daaropvolgende jaar rekening gehouden. Nu wordt de helft van deze waardemutatie in het jaar zelf meegeteld. Dit betreft zowel waardestijgingen als waardedalingen. Het hanteren van één peildatum kan voor de belastingplichtige dus beide kanten uitwerken en is een uitvloeisel van de vereenvoudiging op dit punt. Hierbij geldt dat op de langere termijn gemiddeld sprake is van een waardestijging van vermogen. De invoering van één peildatum zal voor de meeste belastingplichtigen op langere termijn dus gunstig uitwerken.

1.2. Wet IB 2001

1.2.1. Wettekst; Artikel 1.2 (Art. III, ond. A)

komt met ingang van 1 januari 2011 te luiden:

1. In aanvulling op artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen wordt voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen onder partner mede verstaan degene die op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens en:

- a. uit wiens relatie met de belastingplichtige een kind is geboren;
- b. die een kind van de belastingplichtige heeft erkend dan wel van wie een kind door de belastingplichtige is erkend;
- c. die voor de toepassing van een pensioenregeling als partner van de belastingplichtige is aangemeld, of
- d. die samen met de belastingplichtige een woning heeft, die hun anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat op grond van eigendom, waaronder begrepen economisch eigendom, of op grond van een recht van lidmaatschap van een coöperatie.

2. Degene die ingevolge het eerste lid voor een deel van het kalenderjaar als partner wordt aangemerkt, wordt ook als partner aangemerkt in de andere perioden van het kalenderjaar, voor zover hij in die perioden op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens.

3. Een persoon kan op enig moment slechts één partner hebben. Indien de belastingplichtige op grond van het eerste lid op dat moment meer dan één partner zou hebben, geldt als partner van de belastingplichtige degene die ingevolge artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen op dat moment als partner wordt aangemerkt; mocht op grond van artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen op dat moment geen persoon als partner zijn aangemerkt, geldt als partner degene die op grond van de in het eerste lid eerstgenoemde categorie als partner wordt aangemerkt.

4. In afwijking van artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en het eerste lid wordt niet als partner aangemerkt:

- a. een bloedverwant in de eerste graad van de belastingplichtige, tenzij beiden bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 27 jaar hebben bereikt;
- b. een persoon die geen inwoner is van Nederland en niet kiest voor behandeling als binnenlandse belastingplichtige

Memorie van Toelichting:

In artikel 1.2 van de Wet IB 2001 wordt een nadere omlijning van het begrip partner opgenomen, in aanvulling op het basispartnerbegrip van artikel 5a van de AWR.

In het eerste lid worden aanvullende partnercategorieën opgenomen op grond waarvan belastingplichtigen ook als partner kunnen kwalificeren.

Voor alle aanvullende categorieën geldt als gemeenschappelijke eis dat de partners op hetzelfde woonadres in de GBA moeten staan ingeschreven of een naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland. Voor de aanvullende categorieën is gebruik gemaakt van de criteria die reeds zijn opgenomen in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, onder 3° tot en met 7° van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en die eerder zijn ontleend aan artikel 3.91, tweede lid, onderdeel b, onder 3° en 4°, van de Wet IB 2001. Niet alle objectieve criteria van artikel 3.91 van de

Wet IB 2001 zijn volledig overgenomen. Er is bijvoorbeeld bij het criterium van de eigen woning sprake van partnerschap als beide ongehuwden mede-eigenaar zijn van de woning die zij samen bewonen. De voorwaarde dat er ook sprake moet zijn van (mede) aansprakelijkheid van de eigenwoningschuld is niet overgenomen, aangezien ook situaties waarin er geen sprake is van een eigenwoningschuld, naar maatschappelijke opvattingen sprake is van partnerschap. Het feit dat beiden eigenaar zijn van de woning is dan ook bepalend voor partnerschap.

Indien iemand op grond van het eerste lid als partner wordt aangemerkt, geldt het partnerschap op grond van het tweede lid tevens voor de periode in het kalenderjaar waarin hij op hetzelfde woonadres als belastingplichtige staat ingeschreven in de GBA of een naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland. Op deze wijze wordt bereikt dat indien een belastingplichtige gedurende een kalenderjaar aan de voorwaarden voor partnerschap gaat voldoen of heeft voldaan, de periode voorafgaand aan dit moment en de periode na afloop van dit moment meetelt wanneer de personen op hetzelfde adres bij de GBA ingeschreven staan. De inschrijving bij de GBA is dan bepalend voor de duur van het partnerschap. Wanneer twee ongehuwden al op 1 januari van het kalenderjaar op hetzelfde woonadres staan ingeschreven bij de GBA en op 2 april een kind krijgen, zijn zij dus vanaf 1 januari partner.

In het derde lid is bepaald dat iemand op enig moment niet meer dan één partner kan hebben. Derhalve kan de belastingplichtige maar van één persoon partner zijn. Wanneer een gehuwde persoon ook een kind zou hebben met een ander en met die ander zou samenwonen, blijft degene partner – zolang geen verzoek is ingediend voor scheiding van tafel en bed/echtscheiding – met wie hij is gehuwd. Mocht persoon X samen een kind hebben met Y en Z hebben aangemeld als partner voor een pensioenregeling, waarbij X, Y en Z op hetzelfde woonadres staan ingeschreven, dan geldt als partner de eerstgenoemde categorie. X en Y zijn daardoor partner van elkaar.

In het vierde lid is – gelet op het karakter van de inkomstenbelasting – een inperking aangebracht op het partnerbegrip van de AWR. In dat lid is in onderdeel a een bepaling opgenomen die ertoe leidt dat eerstegraads bloedverwanten alleen als partners van elkaar kunnen worden aangemerkt wanneer beiden de leeftijd van 27 jaar hebben bereikt. Een kind jonger dan 27 jaar geldt dan voor alle bepalingen in de inkomstenbelasting ten opzichte van de ouders als kind en niet als partner van een van die ouders.

In het vierde lid, onderdeel b, is bepaald dat uitsluitend binnenlandse belastingplichtigen of degenen die kiezen voor een behandeling als binnenlandse belastingplichtige, kunnen kwalificeren als partner. Door de keuzemogelijkheid in de Wet IB 2001 voor behandeling als inwoner zijn de bepalingen die gelden voor partners ook bereikbaar voor buitenlandse belastingplichtigen. Het partnerschap is echter alleen mogelijk wanneer beide belastingplichtigen kiezen voor behandeling als binnenlandse belastingplichtige.

1.2.2. Wettekst; In artikel 2.14, derde lid, onderdelen b en c, (Art. III, ond. E)

wordt «een begindatum of een einddatum is gelegen» vervangen door:
een peildatum is gelegen.

Memorie van Toelichting:

De wijziging van artikel 2.14 van de Wet IB 2001 betreft een technische wijziging die samenhangt met de overgang van twee peildata naar één peildatum.

1.2.3. Wettekst; Artikel 2.17 (Art. III, ond. Ea)

wordt als volgt gewijzigd:
1. In het zevende lid vervalt de derde volzin.
2. In het achtste lid, eerste volzin, wordt «zevende lid, vierde volzin» vervangen door: zevende lid, derde volzin.

Toelichting bij Nota van wijziging van 23 oktober 2009 (TK 32.130, nr. 8):

In verband met de invoering van één peildatum wordt het forfaitair rendement bij overlijden niet meer naar tijdsgelang herleid (artikel III, onderdeel R). Het forfaitair rendement wordt voor het hele jaar bij de erflater in aanmerking genomen. Bij de erfgenamen is er in dat jaar geen peildatum en wordt pas het daaropvolgende jaar forfaitair rendement in aanmerking genomen. In dat kader zijn er geen bezwaren meer tegen dat partners in een overlijdensjaar de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen aan elkaar toerekenen. De onderhavige wijziging strekt daartoe. Bij deze wijziging wordt uitgegaan van de wettekst zoals die luidt na inwerkingtreding van het Wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2010.

1.2.4. Wettekst; Artikel 3.116 (Art. III, ond. K)

wordt als volgt gewijzigd:
1. In het tweede lid wordt “, zijn echtgenoot of degene met wie hij duurzaam een gezamenlijke huishouding voert” vervangen door: of zijn partner.
2. Het derde lid, onderdeel c, komt te luiden:
c. de verzekering wordt vervreemd, behoudens voorzover de verzekering in het kader van het aangaan of beëindigen van een partnerschap wordt omgezet in een of meer andere soortgelijke verzekeringen voor een of beide partners of voormalige partners;.

Memorie van Toelichting:

Bij de kapitaalverzekering eigen woning wordt in een aantal bepalingen verwezen naar het duurzaam voeren van een gezamenlijke huishouding. In deze bepalingen zal worden aangesloten bij het nieuwe partnerbegrip.

1.2.5. Wettekst; Artikel 3.116a (Art. III, ond. L)

wordt als volgt gewijzigd:
1. In het tweede lid, onderdeel c, wordt “, zijn echtgenoot of degene met wie hij duurzaam een gezamenlijke huishouding voert” vervangen door: of zijn partner.
2. In het derde lid, onderdeel c, wordt “, zijn echtgenoot of degene met wie hij duurzaam een gezamenlijke huishouding voert” vervangen door: of zijn partner.

3. Het vierde lid, onderdeel b, komt te luiden:

b. de spaarrekening onderscheidenlijk het beleggingsrecht wordt vervreemd of verdeeld, behoudens voor zover sprake is van vervreemding of verdeling in het kader van het aangaan of beëindigen van een partnerschap en de spaarrekening onderscheidenlijk het beleggingsrecht wordt gecontinueerd als een spaarrekening eigen woning onderscheidenlijk beleggingsrecht eigen woning;

Memorie van Toelichting:

In artikel 3.116a van de Wet IB 2001 wordt in een aantal bepalingen verwezen naar het duurzaam voeren van een gezamenlijke huishouding. In deze bepalingen zal worden aangesloten bij het nieuwe partnerbegrip.

1.2.6. Wettekst; In artikel 3.118, tweede lid, onderdeel a, (Art. III, ond. M)

wordt “, zijn echtgenoot of degene met wie hij duurzaam een gezamenlijke huishouding voert” vervangen door: of zijn partner.

Memorie van Toelichting:

In artikel 3.118 van de Wet IB 2001 wordt verwezen naar het duurzaam voeren van een gezamenlijke huishouding. In deze bepaling zal worden aangesloten bij het nieuwe partnerbegrip.

1.2.7. Wettekst; In artikel 3.119a, negende lid, (Art. III, ond. N)

vervalt de laatste volzin.

Memorie van Toelichting:

In artikel 3.119a, negende lid, van de Wet IB 2001 wordt onder partner mede verstaan degene met wie de belastingplichtige duurzaam een gezamenlijke huishouding voert. Met de introductie van een uniform partnerbegrip in de inkomstenbelasting kan deze laatste volzin vervallen.

1.2.8. Wettekst; Artikel 3.130 (Art. III, ond. P)

wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. Een belastingplichtige kan premies voor lijfrenten als bedoeld in de artikelen 3.127, vijfde lid, 3.128 en 3.129 die binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar door hem zijn betaald of verrekend, naar bij de aangifte gemaakte keuze nog aanmerken als premies die zijn betaald of verrekend in het kalenderjaar.

2. In het derde lid wordt “of binnen de in het tweede lid, onderdelen a en b, bedoelde periode na afloop van het kalenderjaar” vervangen door: of, indien het betreft premies voor lijfrenten als bedoeld in het tweede lid, binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar.

Memorie van Toelichting:

Op grond van het nieuwe tweede lid vervalt de algemene terugwentelingsmogelijkheid voor lijfrentepremies op grond waarvan binnen drie maanden na afloop van het kalenderjaar betaalde of verrekende premies alsnog in het kalenderjaar kunnen worden afgetrokken. De terugwentelingsmogelijkheid voor premies van zogenoemde “stakingslijfrenten” blijft gehandhaafd. Het derde lid van artikel 3.130 van de Wet IB 2001 regelt in de eerste plaats dat indien in het kalenderjaar een belastingplichtige van binnenlands belastingplichtige, buitenlands belastingplichtige

wordt en hij in het kalenderjaar in de periode van buitenlandse belastingplicht premies betaalt, hij deze premies in aanmerking kan nemen als premies die zijn betaald in de periode van binnenlandse belastingplicht. Op dit punt wordt deze bepaling niet gewijzigd.

In de tweede plaats voorziet deze bepaling voor buitenlands belastingplichtigen in een terugwentelingsmogelijkheid naar de periode van binnenlandse belastingplicht van premies die na afloop van het kalenderjaar zijn betaald maar binnen de periode waarbinnen in binnenlandse situaties terugwenteling mogelijk is. Omdat de algemene terugwentelingsmogelijkheid voor binnenlands belastingplichtigen vervalt, vervalt deze mogelijkheid ook voor buitenlands belastingplichtigen. De terugwentelingsmogelijkheid over de jaargrens voor buitenlands belastingplichtigen wordt dus eveneens beperkt tot zogenoemde “stakingslifrenten”.

1.2.9. Wettekst; Artikel 5.2 (Art. III, ond. Q)

wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, tweede volzin, komt te luiden: De grondslag sparen en beleggen is de rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar (peildatum) verminderd met het heffingvrije vermogen.
2. Het tweede lid, tweede volzin, komt te luiden: De gezamenlijke grondslag sparen en beleggen is de gezamenlijke rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar (peildatum) van de belastingplichtige en zijn partner verminderd met het heffingvrije vermogen van de belastingplichtige en zijn partner.

Memorie van Toelichting:

De wijzigingen van artikel 5.2 van de Wet IB 2001 betreffen technische wijzigingen die samenhangen met de overgang van twee peildata naar één peildatum.

1.2.10. Wettekst; Artikel 5.3, vierde lid, (Art. III, ond. R)

komt te luiden:

4. Indien de belastingplichtige bij het begin van het kalenderjaar nog niet binnenlands belastingplichtige is, wordt bij de bepaling van het forfaitair rendement de peildatum vervangen door het latere tijdstip waarop de belastingplichtige anders dan door geboorte binnenlands belastingplichtige wordt. Indien de binnenlandse belastingplicht gedurende het kalenderjaar anders dan door geboorte aanvangt of anders dan door overlijden eindigt, wordt het percentage van 4 naar tijdsgelang herleid, waarbij gedeelten van kalendermaanden worden verwaarloosd.

Memorie van Toelichting:

Als gevolg van de overgang van twee peildata naar één peildatum is in artikel 5.3, vierde lid, van de Wet IB 2001 een wijziging opgenomen waarbij nog slechts een verlegging van de peildatum aan de orde is bij immigratie. Vanwege het vervallen van de einddatum is verlegging van de peildatum bij overlijden en emigratie niet langer aan de orde. Wel wordt bij immigratie en emigratie het percentage van 4% forfaitair rendement naar tijdsgelang herrekend. Bij overlijden in het kalenderjaar wordt de 4% niet verminderd. Het forfaitaire rendement wordt dus bij de erfflater in aanmerking genomen. Bij de erfgenamen is er in dat jaar geen sprake van een peildatum en wordt pas het daaropvolgende jaar forfaitair rendement in aanmerking genomen. Bij geboorte wordt de peildatum niet verlegd en is daarmee vermindering van de 4% ook niet aan de orde.

1.2.11. Wettekst; In artikel 5.19, derde lid, (Art. III, ond. T)

wordt «de begindatum of de einddatum» vervangen door:
de peildatum.

Memorie van Toelichting:

De wijziging van artikel 5.19 van de Wet IB 2001 betreft een technische wijziging die samenhangt met de overgang van twee peildata naar één peildatum.

1.2.12. Wettekst; Artikel 7.7 (Art. III, ond. W)

wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, tweede volzin, komt te luiden: Het voordeel uit sparen en beleggen in Nederland wordt gesteld op 4% (forfaitair rendement) van de rendementsgrondslag in Nederland aan het begin van het kalenderjaar (peildatum).
2. Het vierde lid komt te luiden:
4. Indien de belastingplichtige aan het begin van het kalenderjaar nog geen belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland geniet, wordt bij de bepaling van het forfaitair rendement de peildatum vervangen door het latere tijdstip waarop de belastingplichtige anders dan door geboorte aanvangt belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland te genieten. Indien de belastingplichtige gedurende het kalenderjaar anders dan door geboorte aanvangt belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland te genieten of anders dan door overlijden ophoudt belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland te genieten, wordt het percentage van 4 naar tijdsgelang herleid, waarbij gedeelten van kalendermaanden worden verwaarloosd.

Memorie van Toelichting:

De wijzigingen van artikel 7.7 van de Wet IB 2001 hangen samen met de overgang van twee peildata naar één peildatum. De eerste wijziging betreft een technische aanpassing. De tweede wijziging houdt in dat nog slechts een verlegging van de peildatum aan de orde is bij immigratie. Vanwege het vervallen van de einddatum is verlegging van de peildatum bij emigratie niet langer aan de orde. Wel wordt in beide situaties het percentage van 4% forfaitair rendement tijdsgelang herrekend.

1.2.13. Wettekst; overgangsrecht ter zake van het nieuwe partnerbegrip voor mensen die een KEW bezitten (Art. XXVIA)

Met betrekking tot een op 31 december 2010 bestaande kapitaalverzekering die op grond van artikel 3.116 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zoals dat artikel luidde op 31 december 2010, als kapitaalverzekering eigen woning wordt aangemerkt en op grond van artikel 3.116 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zoals dat artikel luidt op 1 januari 2011, niet meer als kapitaalverzekering eigen woning wordt aangemerkt, blijft artikel 3.116, derde lid, onderdeel a, van de Wet inkomstenbelasting 2001 buiten toepassing indien de verzekering niet meer voldoet aan de voorwaarden van het tweede lid van dat artikel uitsluitend doordat degene met wie de belastingplichtige tot 1 januari 2011 een gezamenlijke huishouding voerde, vanaf 1 januari 2011 niet als partner als bedoeld in artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen of artikel 1.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001 van de belastingplichtige wordt aangemerkt.

Memorie van Toelichting bij eerste en tweede nota van wijziging, TK 32.130, nrs. 8 en 12:

Met de tweede nota van wijziging van 2 november 2009, TK 32.130, nr. 12, is het bij de eerste nota van wijziging (TK 32.130, nr. 8) ingevoegde artikel XXVIA van het wetsvoorstel gewijzigd. Het betreft

een technische verfijning van het overgangsrecht ter zake van de toepassing van het nieuwe partnerbegrip op mensen die een kapitaalverzekering eigen woning hebben. Onder de huidige wetgeving geldt met betrekking tot het regime voor kapitaalverzekeringen eigen woning niet het partnerbegrip van de artikelen 1.2 en 1.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: Wet IB 2001), maar is van belang of er sprake is van het duurzaam voeren van een gezamenlijke huishouding. Gelijktijdig met de introductie van een nieuw partnerbegrip in artikel 1.2 Wet IB 2001, worden de bepalingen die gebruik maken van het begrip “duurzaam voeren van een gezamenlijke huishouding” aangepast aan het nieuwe partnerbegrip, hetgeen neerkomt op een beperkter partnerbegrip en dus een beperktere reikwijdte van de betrokken bepaling.

Ongehuwd samenwonende belastingplichtigen zonder notarieel samenlevingscontract, gezamenlijk kind, gezamenlijke eigen woning of gezamenlijke pensioenregeling zijn na de hiervoor genoemde aanpassing van het partnerbegrip geen partners meer van elkaar voor de inkomstenbelasting. Dit kan betekenen dat een kapitaalverzekering eigen woning vanaf 1 januari 2011 niet meer aan de eisen van artikel 3.116 Wet IB 2001 voldoet. Dit betreft de situatie dat twee ongehuwd samenwonende belastingplichtigen die geen partner van elkaar zijn volgens de nieuwe definitie, in een woning wonen die eigendom van één van beiden is, terwijl de aan de hypotheek gekoppelde kapitaalverzekering op naam van de ander staat. Er is dan geen sprake meer van een kapitaalverzekering eigen woning. Daarvoor is vanaf 1 januari 2011 immers vereist dat de belastingplichtige of zijn partner een eigen woning heeft. Dit zou betekenen dat door de toepassing van het nieuwe partnerbegrip afgerekend moet worden over de rentecomponent die is begrepen in de fictieve uitkering (ter grootte van de waarde van de kapitaalverzekering) die dan op 1 januari 2011 in aanmerking zou moeten worden genomen. Ook zouden bepaalde versoepelingen voor partners in het vrijstellingsregime voor de kapitaalverzekering eigen woning (artikel 3.118 van de Wet IB 2001) niet meer gelden.

Aangezien het kabinet dit onwenselijk vindt, wordt in artikel XXVIA eerbiedigende werking geregeld voor polissen die op basis van het tot 1 januari 2011 geldende partnerbegrip als kapitaalverzekering eigen woning kwalificeren (dus inclusief het begrip duurzaam voeren van een gezamenlijke huishouding) en vanaf 1 januari 2011 niet meer. Dergelijke polissen worden nog behandeld volgens de regels zoals die tot en met 31 december 2010 golden.

Andere partnergerelateerde onderdelen van het vrijstellingsregime voor de kapitaalverzekering eigen woning volgen het nieuwe partnerbegrip zonder overgangsregime. Voor dergelijke regelingen, zo is de gedachte, bestaat nog gelegenheid om het partnerschap te formaliseren overeenkomstig de eisen van het nieuwe partnerbegrip. Om dezelfde reden is ook voor andere partnergerelateerde faciliteiten, zoals de overdraagbaarheid van de heffingskorting of de vrije toerekening van inkomen/vermogen, geen overgangsrecht geregeld. Daarom is de werking van artikel XXVIA in de Tweede nota van wijziging beperkt tot artikel 3.116, derde lid, onderdeel a, in plaats van heel afdeling 3.6 Wet IB 2001, zoals in de eerste nota van wijziging was voorgesteld.

1.3. AWR

1.3.1. Wettekst; Aan artikel 2, derde lid, (Art. XVI, ond. A)

wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel k door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

I. partner: persoon als bedoeld in artikel 5a.

Memorie van Toelichting:

In artikel 2, derde lid, van de AWR zijn definities opgenomen van begrippen die in de AWR en in heffingswetten worden gehanteerd. In artikel 2, derde lid, onderdeel I, van de AWR wordt voor het begrip partner verwezen naar artikel 5a van de AWR. In de toelichting op dit (nieuwe) artikel 5a (zie artikel XVI, onderdeel B) wordt dit begrip nader toegelicht.

1.3.2. Wettekst; Artikel 5a (Art. XVI, ond. B)

Na artikel 5 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

1. Als partner wordt aangemerkt:

- a. de echtgenoot;
- b. de ongehuwde meerderjarige persoon waarmee de ongehuwde meerderjarige belastingplichtige een notarieel samenlevingscontract is aangegaan en met wie hij staat ingeschreven op hetzelfde woonadres in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland.

2. Degene die ingevolge het eerste lid voor een deel van het kalenderjaar als partner wordt aangemerkt, wordt ook als partner aangemerkt in de andere perioden van het kalenderjaar, voor zover hij in die perioden op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland.

3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt een persoon die van tafel en bed is gescheiden, aangemerkt als ongehuwd. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit lid.

4. In afwijking van het eerste lid wordt een persoon niet meer als partner aangemerkt ingeval:

- a. een verzoek, zoals bedoeld in artikel 150, respectievelijk 169 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek tot echtscheiding, respectievelijk tot scheiding van tafel en bed is ingediend, en
- b. hij niet meer op hetzelfde woonadres in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland staat ingeschreven als de belastingplichtige.

5. Een persoon kan op enig moment slechts één partner hebben. Ingeval een persoon meer dan één echtgenoot heeft, wordt alleen de echtgenoot uit de oudste verbintenis als partner aangemerkt. Bij meer dan één notarieel samenlevingscontract, wordt alleen het oudste samenlevingscontract in aanmerking genomen. Een notarieel samenlevingscontract met meer dan één persoon, wordt niet in aanmerking genomen.

6. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld op basis waarvan iemand die niet in Nederland woont, geacht wordt op zijn woonadres te zijn ingeschreven in een naar aard en strekking met de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens overeenkomende administratie buiten Nederland.

Memorie van Toelichting:

In het voorgestelde artikel 5a van de AWR wordt een basispartnerbegrip geïntroduceerd voor de fiscaliteit. Dit begrip geldt ook voor de heffingswetten. Wel is mogelijk dat in een heffingswet uitbreidingen of beperkingen zijn opgenomen om rekening te houden met het specifieke karakter van die wet. Ook de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen zal op termijn aansluiten bij dit basispartnerbegrip.

In het eerste lid wordt het basispartnerbegrip gedefinieerd, welke gemeenschappelijke partnercategorieën omvat, te weten echtgenoten en ongehuwden meerderjarigen met een notarieel samenlevingscontract. Onder echtgenoten wordt ingevolge artikel 2, zesde lid, van de AWR mede verstaan geregistreerde partners. Voor de ongehuwden met een notarieel samenlevingscontract geldt de aanvullende voorwaarde dat de ongehuwden in de GBA of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland op hetzelfde woonadres staan ingeschreven.

In artikel 5a, tweede lid, wordt bepaald dat indien iemand op grond van het eerste lid als partner wordt aangemerkt, het partnerschap tevens geldt voor de periode in het kalenderjaar waarin hij op hetzelfde woonadres als belastingplichtige staat ingeschreven in de GBA of een naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland. Op deze wijze wordt bereikt dat indien een belastingplichtige in de loop van een kalenderjaar huwt of een notarieel samenlevingscontract aangaat, voor de periode voorafgaand aan dit moment ook partnerschap wordt aangenomen wanneer de personen reeds op hetzelfde adres bij de GBA ingeschreven stonden. Hetzelfde geldt bij scheiding van tafel en bed/echtscheiding/ontbinding notarieel samenlevingscontract terwijl de personen ingeschreven blijven op hetzelfde adres in de GBA. De inschrijving bij de GBA is derhalve bepalend voor de duur van het partnerschap. Wanneer twee ongehuwden al op 1 januari van het kalenderjaar op hetzelfde woonadres staan ingeschreven bij de GBA en op 1 maart een notarieel samenleefcontract afsluiten, zijn zij dus vanaf 1 januari partner. Wanneer twee gehuwden op 1 maart zijn gescheiden en zij tot 1 juli op hetzelfde woonadres staan ingeschreven bij de GBA, blijven zij dus fiscaal tot 1 juli elkaars partner.

Hoewel een scheiding van tafel en bed het huwelijk niet ontbindt, beoogt het wel dezelfde gevolgen te hebben. Bij scheiding van tafel en bed wordt de persoon ingevolge artikel 5a, derde lid, AWR derhalve aangemerkt als ongehuwd. Ten behoeve van de uitvoering van dit lid kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld. Het betreft hier namelijk een situatie waarin de Belastingdienst niet automatisch gegevens ontvangt van een overheidsinstantie.

In het vierde lid is een regeling opgenomen voor de gevallen waarin het huwelijk gaat eindigen, dan wel de gehuwden van tafel en bed gaan gescheiden, maar de ontbinding van het huwelijk of een scheiding van tafel en bed nog niet heeft plaatsgevonden terwijl het verzoek hiertoe wel bij de rechtbank is ingediend. In die gevallen wordt het partnerschap geacht te zijn verbroken op het moment dat het verzoek tot echtscheiding, respectievelijk scheiding van tafel en bed is ingediend en de personen niet langer op hetzelfde woonadres in de GBA of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland, staan ingeschreven.

Een persoon kan slechts één partner hebben, dit is vastgelegd in het vijfde lid. Derhalve kan de belastingplichtige maar van één persoon partner zijn en worden samenlevingscontracten met meer dan één persoon niet in aanmerking genomen. Omwille van de eenvoud wordt alleen de echtgenoot uit de oudste verbintenis als partner aangemerkt. Mocht een persoon X in jaar t een samenlevingscontract hebben gesloten met Y en in jaar t+1 met Z, waarbij X, Y en Z op hetzelfde woonadres staan ingeschreven, dan geldt alleen het oudste samenlevingscontract. X en Y zijn daardoor partner van elkaar. Z heeft geen partner, omdat X reeds een partner heeft en X volgens de hoofdregel slechts één partner mag hebben.

Op grond van het zesde lid kunnen bij ministeriële regeling regels worden gesteld op grond waarvan iemand die niet in Nederland woont, geacht wordt op zijn woonadres te zijn ingeschreven in een naar aard en strekking met de GBA overeenkomende administratie buiten Nederland.

1.4. Inwerkingtreding FVW 2010-I (Art. XXVII)

1. Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2010, met dien verstande dat:
 - a. artikel I, onderdelen S en T, voor het eerst toepassing vindt met betrekking tot belastingaanslagen inkomstenbelasting ter zake van tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 2010;
 - b. artikel XV, onderdelen A en B, voor het eerst toepassing vindt met betrekking tot inkomensgegevens over het kalenderjaar 2010;
 - c. artikel XV, onderdeel C, voor het eerst toepassing vindt met betrekking tot belastingaanslagen ter zake van tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 2010;
 - d. artikel XV, onderdeel D, en artikel XVII, onderdeel B, voor het eerst toepassing vinden met betrekking tot belastingaanslagen ter zake van tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari 2010.
2. In afwijking van het eerste lid treden de artikelen XIX tot en met XXI in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen verschillend kan worden vastgesteld.

2. Fiscale verzamelwet 2010 (FVW 2010-II; EK 32.401-A)

2.1. Algemeen

De fiscale wetgeving is constant aan verandering onderhevig. Dit betekent dat voortdurend zowel inhoudelijke wijziging als ook technisch onderhoud van de wetgeving vereist is. Elk jaar wordt met Prinsjesdag het belastingplan voor het volgende jaar aan de Tweede Kamer aangeboden. Zoals gebruikelijk is, worden hierin de maatregelen opgenomen die primair betrekking hebben op het budgettaire en koopkrachtbeeld voor het volgende jaar. De overige maatregelen voor het volgende jaar worden veelal, tegelijk met het belastingplan, in een wetvoorstel voor overige fiscale maatregelen aan de Staten Generaal aangeboden, eventueel in combinatie met een fiscale onderhoudswet voor de onderhoudsmaatregelen van fiscaal-technische aard. Zie daarover meer in hoofdstuk 3.

Het afgelopen jaar is zowel in de Tweede als de Eerste Kamer bij de behandeling van het Belastingplan 2010 en aanverwante wetten uitdrukkelijk de wens geuit voor een meer over het jaar heen verspreide behandeling van fiscale wetsvoorstellen. In de Eerste Kamer heeft de toenmalige staatssecretaris ook toegezegd om te bevorderen dat wetsvoorstellen die gedurende het jaar eerder ingediend kunnen worden, indien mogelijk ook eerder ingediend worden (Handelingen I 2009/10, blz. 522). Met deze Fiscale verzamelwet 2010 (FVW 2010-II) beoogt het kabinet aan deze wensen van de Tweede en de Eerste Kamer tegemoet te komen. Het wetsvoorstel is op 7 juni 2010 ingediend bij de Tweede Kamer en op 18 november 2010 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer. Het gewijzigde wetsvoorstel is op 18 november 2010 bij de Eerste Kamer ingediend.

Het onderhavige wetsvoorstel wijzigt wetten die zich in de volle breedte van het fiscale spectrum bevinden, zowel directe als indirecte belastingen. In deze Fiscale verzamelwet 2010 gaat het om veelal technische wijzigingen en/of wijzigingen van redactionele aard die in beginsel als inwerkingtredingsdatum 1 januari 2011 hebben. Voor een aantal bepalingen is inwerkingtreding met terugwerkende kracht gewenst, zo ook voor een tweetal (pas) met de nota van wijziging van 1 september 2010 (TK 32.401, nr. 5) voorgestelde wijzigingen op levensverzekeringsgebied. Het aanvankelijke wetsvoorstel bevatte geen enkel wetsvoorstel op dat terrein.

Bij de behandeling van het Belastingplan 2010 heeft de toenmalige staatssecretaris toegezegd om met betrekking tot de invoering van één peildatum in box 3 per 1 januari 2011 de gevolgen voor in het bijzonder buitenlands belastingplichtigen nader te bezien (Kamerstukken II 2009/10, 32 128, nr. 20). Dit naar aanleiding van vragen van Tweede Kamerleden omtrent de positie van buitenlands belastingplichtigen bij de invoering van één peildatum in box 3. In het onderhavige wetsvoorstel past het kabinet de wijze van heffing in box 3 in buitenlandsituaties aan, zowel ten aanzien van migranten als ten aanzien van buitenlands belastingplichtigen. Deze aanpassing is met name ingegeven door Europeesrechtelijke aspecten. Beoogd is om hogere heffing bij niet-ingezetenen die overigens gelijk gesteld kunnen worden aan ingezetenen, te voorkomen. Deze hogere heffing zou zich bijvoorbeeld

voor kunnen doen bij het verkrijgen van box 3 vermogensbestanddelen gedurende het kalenderjaar. In dat geval zou, op basis van de huidige tekst, in het ene geval wel en in het andere geval geen heffing plaats-vinden. Als gevolg van de onderhavige aanpassing geldt in alle situaties de peildatum van 1 januari van het kalenderjaar waarop de belastingaanslag betrekking heeft. Voor situaties waarin niet het gehele kalenderjaar sprake is van binnenlandse belastingplicht (bij immigratie of bij emigratie) of van buitenlandse belastingplicht, of wanneer een buitenlandsbelasting-plichtige ten aanzien van een bepaald vermogensbestanddeel ophoudt belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland te genieten (box 3 inkomen), vindt tijdsgelange herrekening plaats van het met inacht-neming van die peildatum te berekenen box 3 inkomen.

2.2. Wet IB 2001

Wettekst; Artikel 2.14 (Art. I, ond. 0A)

Vóór onderdeel A wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:
0A. In artikel 2.14 vervalt het vijfde lid.

Toelichting nota van wijziging (TK 32401, nr. 5):

In artikel 2.14, vijfde lid, van de Wet IB 2001 is een delegatiebepaling opgenomen op grond waarvan bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de toerekening van de risicodekking, de overige kosten en het rendement bij lijfrenten of andere periodieke uitkeringen of verstrekkingen uit een inkomensvoorziening die deels in box 1 en deels in box 3 vallen. Door de wijziging van de Wet IB 2001 bij het Belastingplan 2009, kunnen dergelijke situaties zich met ingang van 1 januari 2009 niet meer voordoen. Het vijfde lid van artikel 2.14 van de Wet IB 2001 kan daarom met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2009 vervallen. Na het vervallen van artikel 2.14, vijfde lid, van de Wet IB 2001, zal ook het daarop gebaseerde artikel 4 van de Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 worden ingetrokken.

Wettekst; Artikel 5.2 (Art. I, ond. L)

wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, tweede volzin, wordt «verminderd met het heffingvrije vermogen» vervangen door: voor zover het gemiddelde meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen.
2. In het tweede lid, tweede volzin, wordt «verminderd met het heffingvrije vermogen van de belastingplichtige en zijn partner» vervangen door: voor zover het gemiddelde meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen van de belastingplichtige en zijn partner.

Memorie van toelichting:

Ingevolge de Fiscale vereenvoudigingswet 2010 (artikel I, onderdeel J) is artikel 5.2 van de Wet IB 2001 met ingang van 1 januari 2010 gewijzigd waardoor de toerekening van vermogen in box 3 tussen

partners niet langer per vermogensbestanddeel, maar voor de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen plaatsvindt. Daarbij is tevens de tekst «voor zover het gemiddelde meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen» vervangen door de tekst «verminderd met het heffingvrije vermogen». Eenzelfde wijziging is opgenomen in de eveneens in de Fiscale vereenvoudigingswet 2010 opgenomen wijziging van artikel 5.2 van de Wet IB 2001 per 1 januari 2011 (artikel III, onderdeel Q; zie hiervoor) die verband houdt met de overgang van twee peildata naar één peildatum in box 3. Met de hiervoor aangegeven tekstuele aanpassing is géén inhoudelijke wijziging beoogd. Deze aanpassing is dan ook niet nader toegelicht in de memorie van toelichting bij de Fiscale vereenvoudigingswet 2010. Toch is over de gewijzigde formulering ophef ontstaan in de media. Er is gesuggereerd dat deze aanpassing tot gevolg zou kunnen hebben dat de grondslag in box 3 negatief kan worden. Dit laatste is uiteraard niet het geval. Naar aanleiding van contact met onder andere de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) in het kader van het zogenoemde becon-overleg wordt voorgesteld om de desbetreffende tekstpassage ter verduidelijking terug te brengen naar de tot en met 2009 geldende formulering met «voor zover». Hoewel men met mij van mening is dat duidelijk is dat met de huidige wettekst niet een dergelijke ingrijpende wijziging kan zijn beoogd, ziet men het risico voor massaal bezwaar en (proef)procedures. Leden van de NOB zouden zich genoodzaakt kunnen zien hieraan mee te werken ter voorkoming van mogelijke claims van cliënten. Het is te prefereren een dergelijke gang van zaken te voorkomen. De wijziging wordt met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2010 aangebracht in de voor 2010 geldende tekst van artikel 5.2 van de Wet IB 2001 en wordt (zie artikel I, onderdeel M) eveneens aangebracht in de per 1 januari 2011 in te voeren tekst van artikel 5.2 van de Wet IB 2001.

Wettekst; Artikel 5.2 (Art. I, ond. M)

wordt voorts als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, tweede volzin, komt te luiden: De grondslag sparen en beleggen is de rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar (peildatum) voor zover die rendementsgrondslag meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen.
2. Het tweede lid, tweede volzin, komt te luiden: De gezamenlijke grondslag sparen en beleggen is de gezamenlijke rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar (peildatum) van de belastingplichtige en zijn partner voor zover die gezamenlijke rendementsgrondslag meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen van de belastingplichtige en zijn partner.
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende: Indien de belastingplichtige bij het begin van het kalenderjaar nog niet binnenlands belastingplichtig is, of indien de binnenlandse belastingplicht gedurende het kalenderjaar anders dan door overlijden eindigt, wordt eveneens uitgegaan van de rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar maar wordt het voordeel uit sparen en beleggen naar tijdsgelang herleid, waarbij gedeelten van kalendermaanden worden verwaarloosd.

Memorie van toelichting:

De wijzigingen in artikel I, onderdeel M, onder 1 en onder 2, zijn reeds toegelicht bij de wijziging in artikel I, onderdeel L. Ter toelichting op de in het derde lid opgenomen wijziging geldt het volgende. In het algemeen deel van deze memorie is beschreven hoe de heffing verloopt bij invoering van één

peildatum in box 3 per 1 januari 2011 in buitenlandsituaties. In het nieuwe artikel 5.2, derde lid, van de Wet IB 2001 wordt de toegelichte wijze van heffing geregeld voor personen die een deel van het jaar binnenlands belastingplichtig zijn, alsmede voor personen die een deel van het jaar buitenlands belastingplichtig zijn en in die periode op grond van artikel 2.5 van die wet kiezen voor behandeling als binnenlands belastingplichtige. In artikel 7.7, vierde lid, van de Wet IB 2001 wordt de toegelichte wijze van heffing geregeld voor personen die in (een deel van) het kalenderjaar buitenlands belastingplichtig zijn en een deel van het jaar ten aanzien van een of meer bezittingen belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland genieten.

Op grond van het nieuwe artikel 5.2, derde lid, van de Wet IB 2001 wordt het voordeel uit sparen en beleggen bij immigratie of emigratie naar tijdsgelang herrekend, waarbij gedeelten van kalendermaanden worden verwaarloosd. Ook in die situatie wordt uitgegaan van de rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar (peildatum). Indien een belastingplichtige in een kalenderjaar immigreert, wordt de rendementsgrondslag derhalve vastgesteld naar zijn vermogen per 1 januari van dat jaar. Vervolgens wordt het voordeel uit sparen en beleggen herrekend naar tijdsgelang, waarbij alleen volledige maanden in aanmerking worden genomen. Indien aansluitend op het einde van de binnenlandse belastingplicht artikel 5.2 van de Wet IB 2001 als gevolg van de keuze voor toepassing van artikel 2.5 van die wet van kracht blijft, vindt geen tijdsgelange herrekening plaats. De regeling voor belastingplichtigen die slechts gedurende een deel van het jaar binnenlands belastingplichtig zijn is tot nu toe opgenomen in artikel 5.3, vierde lid, van de Wet IB 2001. Omdat de bepaling echter niet zozeer ziet op de wijze waarop de rendementsgrondslag wordt bepaald, maar op de wijze waarop het voordeel uit sparen en beleggen wordt berekend, is van de gelegenheid gebruik gemaakt de bepaling te verplaatsen naar artikel 5.2 van de Wet IB 2001, waar zij wetssystematisch beter op haar plaats is.

2.3. Wet op de loonbelasting 1964

Wettekst; In artikel 10, vijfde lid, onderdeel c (Art. III, ond. A)

wordt «aanspraak als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g» vervangen door:
aanspraak als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, waaronder begrepen de stamrechtspaarrekening en het stamrechtbeleggingsrecht, bedoeld in artikel 11a.

Memorie van Toelichting:

De in het Belastingplan 2010 opgenomen wijziging van artikel 32bb, zesde lid, van de Wet LB 1964 is abusievelijk nog niet verwerkt in artikel 10, vijfde lid, onderdeel c, van de Wet LB 1964. Met de in artikel III, onderdeel A, opgenomen wijziging – die terugwerkt tot en met 1 januari 2010 – wordt alsnog in de tekst van de laatstgenoemde bepaling tot uitdrukking gebracht dat ook uitkeringen uit een als vertrekvergoeding als bedoeld in artikel 32bb van de Wet LB 1964 in aanmerking genomen stamrechtspaarrekening of stamrechtbeleggingsrecht als bedoeld in artikel 11a van de Wet LB 1964, tot het loon behoren.

Wettekst; In artikel 19b, zesde lid, (Art. III, ond. Ca)

wordt «anders dan bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdeel f» vervangen door:
anders dan bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen e en f.

Memorie van Toelichting:

De wijziging van artikel 19b van de Wet LB 1964 is van onderhoudstechnische aard. Zij houdt verband met de ingevolge Overige fiscale maatregelen 2010 gerealiseerde uitbreiding van toegelaten pensioenverzekeraars met in het buitenland gevestigde eigen-beheerlichamen als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdeel e, van de Wet LB 1964.

2.4. Invoeringswet Wet IB 2001

Wettekst; Onderdeel AN (Art. XVB)

In de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001 wordt hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel AN, als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:
2. Indien de belastingplichtige het gehele kalenderjaar dezelfde partner in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 van die wet geacht wordt te hebben gehad, wordt het in het eerste lid genoemde bedrag voor de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk op € 246 856 gesteld.
2. Het derde lid vervalt onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot derde en vierde lid.

Toelichting nota van wijziging (TK 32.401, nr. 5):

In hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel AN, van de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001 is een vrijstelling opgenomen voor op 14 september 1999 bestaande kapitaalverzekeringen. Tot een waarde van maximaal € 123 428 worden dergelijke kapitaalverzekeringen niet als box 3-bezitting aangemerkt. In de Fiscale vereenvoudigingswet 2010 is geregeld dat bij partners een gezamenlijke grondslag sparen en beleggen wordt vastgesteld en dat zij vervolgens in plaats van elk afzonderlijk vermogensbestanddeel van de rendementsgrondslag de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen kunnen verdelen. Als gevolg van die wijziging in toerekening van box 3-inkomen, is de toepassing van diverse vrijstellingen in box 3 vereenvoudigd. In lijn met die aanpassingen wordt voorgesteld ook in genoemd onderdeel AN een vereenvoudiging aan te brengen.

Binnen de huidige systematiek kan in partnerschapsituaties op verzoek de vrijstelling van de ene partner worden verhoogd met het bedrag van de vrijstelling van de andere partner en bij de andere partner met eenzelfde bedrag worden verminderd tot nihil.

Met deze aanpassing kan van een gezamenlijke vrijstelling van € 246 856 worden uitgegaan. Hiermee wordt eenzelfde uitkomst bereikt als op basis van de huidige tekst het geval is, echter zonder dat belastingplichtige en zijn partner bij de aangifte hiertoe een verzoek moeten indienen, hetgeen tot een vereenvoudiging van de regeling leidt. Voorgesteld wordt de wijziging met terugwerkende kracht tot en

met 1 januari 2010 in te voeren, zodat per 2010 voor alle met box 3 samenhangende vrijstellingen eenzelfde systematiek geldt en bij de aangifte 2010 geen afzonderlijke verzoeken tot overheveling van deze vrijstellingen meer nodig zijn.

2.5. Inwerkingtreding FVW 2010-II (Art. XXIVA)

Onderdeel 0A werkt terug tot en met 1 januari 2009. De in artikel XVB opgenomen wijziging van de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001 werkt terug tot en met 1 januari 2010 zodat deze wijziging al in de aangifte inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen 2010 kan worden toegepast.

3. Overige fiscale maatregelen 2011 (OFM 2011; EK 32.505-A)

3.1. Algemeen

De fiscale wetgeving staat voortdurend bloot aan veranderingen. Dit vergt steeds inhoudelijke wijzigingen en technisch onderhoud van de wetgeving. Zoals gebruikelijk bevat het fiscaal pakket 2011, naast het belastingplan dat ziet op het budgettaire en koopkrachtbeeld voor 2011, een wetsvoorstel voor overige fiscale maatregelen.

Het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2011 behelst wijzigingen waarvoor inwerkingtreding per 1 januari 2011 wenselijk is. Voorts zijn maatregelen opgenomen die vanwege de benodigde voorbereidingstijd voor de Belastingdienst of voor belastingplichtigen moeten worden opgenomen in een wetsvoorstel dat op 1 januari 2011 in werking treedt. Het wetsvoorstel is op 21 september 2010 bij de Tweede Kamer ingediend en op 18 november 2010 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer. Het gewijzigde wetsvoorstel is op 18 november 2010 bij de Eerste Kamer ingediend.

In dit wetsvoorstel zijn onder meer wijzigingen in verband met toezeggingen aan de Eerste en Tweede Kamer, Europees recht of jurisprudentie alsmede vereenvoudigingen opgenomen. Het fiscaal pakket 2011 bevat geen Fiscale onderhoudswet. Dit is niet nodig vanwege het op 7 juni 2010 ingediende wetsvoorstel tot wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Fiscale verzamelwet 2010, nr. TK 32.401; zie hiervoor).

3.1.1. Wijzigingen in verband met VIA (IB)

In 2008 heeft een proef plaatsgevonden met de vooringevulde aangifte (VIA). Deze proef is geëvalueerd. Van de VIA-gebruikers geeft 92% aan de VIA als “gemak” te ervaren, met name vanwege de ervaren tijdswinst. Daarmee levert de VIA een belangrijke bijdrage aan de vermindering van de door de burger ervaren administratieve lasten. Op grond van de Fiscale vereenvoudigingswet 2010 is de wetgeving op een aantal punten aangepast om voorinvulling van meer posten mogelijk te maken. In het kader van het voortgaande traject van de VIA en het vergemakkelijken van de uitvoering door de Belastingdienst is het wenselijk enkele wijzigingen en aanvullingen op te nemen met betrekking tot de toerekening van inkomens- en vermogensbestanddelen. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- a. De bij het minderjarige kind als voorheffing geheven dividendbelasting wordt voortaan toegerekend aan zijn ouder. Bepaalde inkomsten en het vermogen van een minderjarig kind worden voor de belastingheffing reeds aan de ouder toegerekend. De ter zake als voorheffing geheven dividendbelasting volgt die toerekening tot nu toe niet. Met deze wijziging wordt voortaan ook de dividendbelasting aan de ouder toegerekend.
- b. Bepaalde inkomsten en het vermogen van partners kunnen naar keuze van de partners onderling worden toegerekend. Voor de als voorheffing geheven dividendbelasting is toerekening beperkt (voor box 2 en 3) mogelijk op basis van een beleidsbesluit. Met de thans voorgestelde wijziging wordt het beleidsbesluit gecodificeerd en wordt tevens toerekening mogelijk van dividendbelasting die ziet op inkomsten in box 1.

- c. Ook de korting voor maatschappelijke beleggingen en de korting voor directe beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen, die van toepassing zijn wanneer er sprake is van bepaalde in box 3 vrijgestelde beleggingen, worden voortaan tussen de fiscale partners verdeeld. Voor de verdeling wordt aangesloten bij de keuze voor de verdeling van het box 3 vermogen.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting hierna.

3.1.2. Splitsingsproblematiek lijfrenten (IB)

Sinds de wijziging van de Wet IB 2001 bij Belastingplan 2009 hoeft een lijfrentecontract met de vormgeving van een box 1-lijfrente niet langer te worden gesplitst in een gedeelte dat wordt belast in box 1 en – voor zover de lijfrentepremies niet zijn afgetrokken in box 1 – een gedeelte dat wordt belast in box 3. Een dergelijk lijfrentecontract valt sindsdien volledig in box 1, ongeacht of de lijfrentepremies geheel zijn afgetrokken.

Om toch rekening te houden met niet afgetrokken premies, geldt tot op heden voor reguliere uitkeringen een saldomethode. Over de reikwijdte van deze saldomethode heeft het Verbond van Verzekeraars op 7 december 2009 een brief gestuurd aan de vaste commissie voor Financiën van de Eerste Kamer. Tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplan 2010 is op deze brief ingegaan (Kamerstukken I 2009/10, 32 128, E, blz. 19 en 20). In de brief heeft het Verbond allereerst gepleit voor een verruiming van de toepassing van de saldomethode met situaties van afkoop. Ook is gevraagd om een verruiming van de overgangsregeling voor Brede herwaarderingslijfrenten en 2001-lijfrenten (lijfrentecontracten die zijn afgesloten onder het regime van de Wet IB 2001), zodat die regeling overeenkomt met de overgangsregeling voor pré Brede herwaarderingslijfrenten.

Na overleg is een oplossing gevonden voor de door het Verbond in eerdergenoemde brief aan de orde gestelde problematiek. Op verzoek van het Verbond is deze oplossing – vooruitlopend op wetgeving – bekendgemaakt door middel van goedkeurende regelingen in een beleidsbesluit (Besluit van 10 mei 2010, nr. DGB2010/3119M; Stcrt. 7589). Het beleid is opgenomen in hoofdstuk 6 van deze bundel.

In dit wetsvoorstel vindt een codificatie plaats van deze goedkeuringen. De eerste goedkeuring die thans wettelijk wordt verankerd komt erop neer dat de termijn van de in het Belastingplan 2009 opgenomen overgangsregeling voor Brede herwaarderingslijfrenten en 2001-lijfrenten (2001-2008), wordt gelijkgetrokken met de in de Fiscale vereenvoudigingswet 2010 voor pré Brede herwaarderingslijfrenten opgenomen overgangsregeling (2001-2009). De saldomethode zonder begrenzing in hoogte (€ 2269) kan hierdoor voor zowel pré Brede herwaarderingslijfrenten, als Brede herwaarderingslijfrenten en 2001-lijfrenten worden toegepast op in de kalenderjaren 2001 tot en met 2009 betaalde premies en bedragen. De tweede goedkeuring houdt verband met de toepassing van de saldomethode bij afkoopsommen van lijfrente-aanspraken. Op grond van deze goedkeuring kan rekening worden gehouden met niet (geheel) afgetrokken premies en bedragen. Deze saldomethode kent geen begrenzing in de tijd en geldt dus ongeacht het jaar van afkoop. Wel geldt voor betaalde premies en bedragen vanaf 2010 – net zoals bij lijfrentetermijnen - een begrenzing in de hoogte van de in aanmerking te nemen premies die niet in aftrek zijn gebracht (€ 2269). Ook deze goedkeuring wordt wettelijk vastgelegd.

3.1.3. Uitvoeringskosten Belastingdienst

De maatregelen die zijn opgenomen in dit wetsvoorstel zijn uitvoerbaar en handhaafbaar door de Belastingdienst. De financiële gevolgen van deze maatregelen zijn gering. De financiële gevolgen van dit wetsvoorstel worden binnen de begroting van de Belastingdienst opgevangen. Hierbij wordt nog wel een opmerking gemaakt over de uitvoeringslast voor de Belastingdienst ter zake van de faciliteiten voor MKB-beleggingen. Mede rekening houdend met de wijzigingen in het voorliggende wetsvoorstel is deze uitvoeringslast naar verwachting hoog in verhouding tot het beoogde fiscale voordeel van de maatregelen en de omvang van de doelgroep. Zoals hiervoor is aangegeven, zal nader onderzoek worden verricht naar de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de faciliteiten voor MKB-beleggingen.

3.1.4. Gevolgen voor bedrijfsleven en burger

In deze paragraaf worden de gevolgen voor de administratieve lasten voor burgers en bedrijfsleven voor zover relevant per maatregel toegelicht en waar van toepassing gekwantificeerd. Het wetsvoorstel leidt per saldo tot een reductie van administratieve lasten voor bedrijven van € 1,7 mln.

Splitsingsproblematiek lijfrenten

De wijzigingen in verband met de splitsingsproblematiek bij lijfrenten zijn een codificatie van een beleidsbesluit (Besluit van 10 mei 2010, nr. DGB2010/3119M; Stcrt. 7589). Bij de totstandkoming van dat besluit was het Verbond van Verzekeraars betrokken. De voorgestelde maatregelen kunnen op instemming van het Verbond rekenen.

De zogenoemde saldomethode wordt reeds toegepast bij regelmatige afwikkeling van lijfrenteverzekerings, dus het saldo aan niet-afgetrokken premies en bedragen betreft een voor de uitvoering in beginsel reeds benodigd gegeven. Deze maatregelen leiden daarom niet tot een toename aan administratieve lasten. Met het gelijktrekken van de overgangsregeling voor Brede herwaarderingslijfrenten en 2001-lijfrenten met de overgangsperiode voor pré Brede herwaarderingslijfrenten wordt een vereenvoudiging bereikt die de administratieve lasten voor verzekeraars vermindert.

3.2. Wet IB 2001

3.2.1. Wettekst; Artikel 2.15 (Art. I, ond. B)

wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt «Toerekening inkomensbestanddelen» vervangen door: Toerekening inkomensbestanddelen, rendementsgrondslag en geheven dividendbelasting.
2. In het tweede lid wordt « en de rendementsgrondslag voor het belastbare inkomen uit sparen en beleggen» vervangen door: , de rendementsgrondslag voor het belastbare inkomen uit sparen en beleggen en de op grond van artikel 9.2 ter zake als voorheffing in aanmerking te nemen geheven dividendbelasting.
3. In het vierde lid wordt «de in het tweede lid bedoelde inkomensbestanddelen» vervangen door: de in het tweede lid bedoelde inkomensbestanddelen, rendementsgrondslag en geheven dividendbelasting.

Memorie van Toelichting:

In artikel 2.15 van de Wet IB 2001 is de toerekening van inkomensbestanddelen en de rendementsgrondslag van een minderjarig kind aan de ouder opgenomen. De met de inkomensbestanddelen en de rendementsgrondslag samenhangende geheven dividendbelasting volgen deze inkomensbestanddelen en die rendementsgrondslag niet, waardoor het kind zelf een aangifte inkomstenbelasting moet indienen om de geheven dividendbelasting als voorheffing te kunnen verrekenen of terug te vragen. Om deze aangiftestroom te voorkomen en de geheven dividendbelasting voor in te kunnen vullen, is het gewenst voortaan de geheven dividendbelasting toe te rekenen aan de ouder bij wie het inkomen of het vermogen in aanmerking wordt genomen. Geheven dividendbelasting die ziet op inkomsten die bij het kind zelf worden belast, wordt net als thans bij het kind zelf in aanmerking genomen. Met de wijziging van artikel 2.15, tweede lid, van de Wet IB 2001 worden voornoemde aanpassingen ingevoerd. De wijziging van artikel 2.15, vierde lid, van de Wet IB 2001 vloeit voort uit voornoemde wijziging.

3.2.2. Wettekst; Artikel 2.17 (Art. I, ond. C)

wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt « en bestanddelen van de rendementsgrondslag» vervangen door: , bestanddelen van de rendementsgrondslag en kortingen voor maatschappelijke beleggingen, directe beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen.
2. In het opschrift wordt «bestanddelen van de rendementsgrondslag» vervangen door: bestanddelen van de rendementsgrondslag, geheven dividendbelasting.
3. In het tweede lid wordt « en de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen, bedoeld in artikel 5.2, tweede lid,» vervangen door «, de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen, bedoeld in artikel 5.2, tweede lid, en de op grond van artikel 9.2 als voorheffing in aanmerking te nemen geheven dividendbelasting». Voorts wordt « respectievelijk tot hun bezit te behoren» vervangen door: , tot hun bezit te behoren onderscheidenlijk als voorheffing in aanmerking te worden genomen.
4. Aan het tweede lid worden drie volzinnen toegevoegd, luidende: De korting voor maatschappelijke beleggingen, bedoeld in artikel 8.19, en de korting voor directe beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen, bedoeld in artikel 8.20, van de belastingplichtige en zijn partner worden geacht bij hen op te komen in de verhouding die op grond van dit artikel wordt toegepast voor de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen. Indien de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de belastingplichtige en zijn partner nihil bedraagt, worden de kortingen in aanmerking genomen bij degene met het hoogste verzamelinkomen. Indien het verzamelinkomen van de belastingplichtige en het verzamelinkomen van zijn partner aan elkaar gelijk zijn en de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de belastingplichtige en zijn partner nihil bedraagt, worden de kortingen in aanmerking genomen bij degene met de hoogste leeftijd.
5. [vervallen]
6. In het derde lid wordt « en de gezamenlijke grondslag» vervangen door «, de gezamenlijke grondslag». Voorts wordt «tot hun bezit te behoren» vervangen door: tot hun bezit te behoren en de geheven dividendbelasting wordt geacht bij ieder voor de helft te zijn geheven.
7. In het vierde lid wordt « of voor de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen» vervangen door: , voor de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen of voor de geheven dividendbelasting.

Memorie van Toelichting:

In artikel 2.17 van de Wet IB 2001 is de toerekening van gemeenschappelijke inkomensbestanddelen en de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen tussen fiscale partners opgenomen. Geheven dividendbelasting valt momenteel niet onder deze toerekeningsbepaling. Voor geheven dividendbelasting van de partners geldt dat deze als voorheffing in aanmerking wordt genomen bij degene op wiens inkomsten de dividendbelasting is ingehouden. Op grond van onderdeel 2.15 van het beleidsbesluit van 18 maart 2010, nr. DGB2010/745M (Stcrt. 4802), is het echter reeds mogelijk om dividendbelasting die is ingehouden op dividenden uit in box 2 of box 3 vallende vermogensbestanddelen toe te rekenen tussen fiscale partners. Met de eerste wijziging van artikel 2.17, tweede lid, van de Wet IB 2001 wordt het besluit gecodificeerd, waarbij het daarnaast ook mogelijk wordt om dividendbelasting die is ingehouden op dividenden uit in box 1 vallende vermogensbestanddelen te verdelen. Hierdoor hoeft er niet langer een splitsing naar box gemaakt te worden van de geheven dividendbelasting en kan het totale bedrag aan dividendbelasting worden voorgevuld en naar keuze worden verdeeld. De wijziging van artikel 2.17, derde lid en vierde lid, van de Wet IB 2001 hangt samen met voornoemde wijziging. De geheven dividendbelasting wordt geacht bij ieder van de fiscale partners voor de helft te zijn geheven wanneer zij daarvoor geen onderlinge verhouding hebben gekozen (derde lid) en het is mogelijk om de gekozen onderlinge verhouding van de geheven dividendbelasting te wijzigen tot het moment waarop de aanslag, navorderingsaanslag, conserverende aanslag of conserverende navorderingsaanslag van de fiscale partners onherroepelijk vaststaat (vierde lid).

Onder de huidige regeling worden de korting voor maatschappelijke beleggingen (artikel 8.19 van de Wet IB 2001) en de korting voor directe beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen (artikel 8.20 van de Wet IB 2001) in aanmerking genomen bij degene bij wie de onderliggende beleggingen zijn vrijgesteld. Door de wijzigingen ingevolge de Fiscale vereenvoudigingswet 2010 waarbij voor partners voortaan een gezamenlijke vrijstelling voor de genoemde beleggingen geldt, ligt het voor de hand om ook bij de genoemde kortingen een gezamenlijke benadering te hanteren. Zie hiervoor ook de in dit wetsvoorstel opgenomen wijzigingen van artikel 8.19 en 8.20 van de Wet IB 2001 (artikel I, onderdelen H en I). Daar hoort ook de toerekening tussen partners bij. Tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel dat tot de hiervoor genoemde wet heeft geleid (Kamerstukken II 2009/10, 32 130, nr. 7, blz. 42.) is reeds aangegeven dat de genoemde heffingskortingen tussen partners in aanmerking mogen worden genomen in de verhouding die de partners kiezen voor de toerekening van de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen. Deze benadering wordt met de tweede wijziging van artikel 2.17, tweede lid, van de Wet IB 2001 wettelijk geregeld. Wanneer de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de belastingplichtige en zijn partner nihil bedraagt en er dus geen verdelverhouding beschikbaar is, worden de kortingen in aanmerking genomen bij degene met het hoogste verzamelinkomen. Wanneer de verzamelinkomens van de fiscale partners in de hiervoor genoemde situatie aan elkaar gelijk zijn en ook die benadering niet tot een verdeling leidt, worden de kortingen in aanmerking genomen bij degene met de hoogste leeftijd.

Voor voornoemde wijzigingen op het punt van de genoemde heffingskortingen is in samenhang met de inwerkingtreding van de wijzigingen van artikel 8.19 en 8.20 van de Wet IB 2001 voorzien in terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2010.

3.2.3. Wettekst; Artikel 3.107a (Art. I, ond. D)

wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt «voor zover die in mindering te brengen premies en bedragen niet reeds bij een eerdere termijn of uitkering in mindering zijn gebracht» vervangen door: voor zover die in mindering te brengen premies en bedragen niet reeds:
 - a. bij een eerdere termijn of uitkering ingevolge dit lid in mindering zijn gebracht, of
 - b. bij een afkoop ingevolge artikel 3.137, tweede lid, in mindering zijn gebracht.
2. In het tweede lid wordt «kan ten hoogste € 2 269 op de voet van het eerste lid in mindering worden gebracht op de in het eerste lid bedoelde termijnen en uitkeringen» vervangen door: kan ten hoogste € 2 269 op de voet van dit artikel en artikel 3.137 in mindering worden gebracht.

Memorie van Toelichting:

Deze wijzigingen bewerkstelligen dat de saldomethode voor in het verleden niet afgetrokken premies voor lijfrenten voortaan ook toepassing kan vinden in situaties van afkoop van lijfrente-aanspraken. Artikel 3.107a van de Wet IB 2001 geeft regels over de wijze waarop de omvang van de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen moet worden bepaald. Zo regelt dit artikel onder andere dat bij toepassing van de saldomethode met een in het verleden niet afgetrokken lijfrentepremie slechts eenmaal rekening kan worden gehouden. Doordat de saldomethode voortaan ook toepassing kan vinden in afkoopsituaties, is het nodig deze in artikel 3.137, tweede lid, van de Wet IB 2001 opgenomen mogelijkheid aan de slotzinsnede van artikel 3.107a, eerste lid, van de Wet IB 2001 toe te voegen.

Artikel 3.137 van de Wet IB 2001 regelt onder andere welk bedrag in de situatie van een afkoop van lijfrente-aanspraken als grondslag voor de heffing in aanmerking moet worden genomen. Dat bedrag wordt – kort gezegd – gesteld op de waarde in het economische verkeer van (het gedeelte van) de aanspraak.

Bij het oplossen van de splitsingsproblematiek lijfrenten (lijfrente-aanspraken die zijn ontstaan door premiebetaling waarbij niet de gehele premie in aftrek is gekomen) is per 2009 de saldomethode (her)ingevoerd. Deze methode regelt dat bij het bepalen van de omvang van de belastbare lijfrentetermijnen de niet afgetrokken premies in mindering kunnen worden gebracht. De saldomethode kent géén begrenzing in de tijd, maar in beginsel wel een begrenzing in de hoogte van de niet in aftrek gekomen premie (€ 2269 per kalenderjaar). Deze op reguliere lijfrentetermijnen toepasselijke (beperkte) saldomethode – zie art. 3.107a van de Wet IB 2001 – geldt voortaan ook voor situaties waarbij sprake is van afkoop. Met artikel 3.137, tweede lid (nieuw), van de Wet IB 2001 wordt dit bewerkstelligd.

De beperking in de hoogte van de saldomethode (€ 2269) geldt op grond van de huidige tekst van artikel 10a.6 van de Wet IB 2001 niet voor betaalde premies die betrekking hebben op de

kalenderjaren 2001 tot en met 2008. In lijn met de in het besluit van 10 mei 2010, nr. DGB2010/3119M (Stcrt. 7589), opgenomen goedkeuringen wordt voorgesteld de reikwijdte van deze overgangsbepaling op twee plaatsen uit te breiden. Het besluit DGB2010/3119M is opgenomen in hoofdstuk 4 van deze bundel.

Allereerst wordt de periode waarop de overgangsbepaling betrekking heeft in dat kader met één jaar verlengd (gelijkstelling met de in artikel I, onderdeel O, zevende lid, van de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001, geregelde overgangsperiode voor pre Brede herwaarderingslijfrenten); de beperking in de hoogte van de saldomethode geldt dan voortaan derhalve niet voor premies en bedragen die zijn betaald in de kalenderjaren 2001 tot en met 2009.

Voorts wordt deze overgangsregeling dan van toepassing verklaard op de in artikel 3.137, tweede lid (nieuw), van de Wet IB 2001 opgenomen saldomethode voor situaties van afkoop.

Met de aanpassing van de tekst van artikel 10a.6 van de Wet IB 2001 wordt dit bewerkstelligd. Daarbij is van de gelegenheid gebruik gemaakt de redactie van dit artikel 10a.6 te vereenvoudigen. Met die vereenvoudiging is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

3.2.4. Wettekst; In artikel 3.137 (Art. I, ond. E)

wordt, onder vernummering van het tweede lid tot derde lid, na het eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. In aanvulling op het eerste lid wordt, ingeval een aanspraak wordt afgekocht, op de in het eerste lid, eerste volzin, genoemde waarde tot het in artikel 3.107a, tweede lid, aangegeven maximum in mindering gebracht de betaalde premies en bedragen ter zake waarvan de belastingplichtige aannemelijk heeft gemaakt dat deze niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen voor zover die in mindering te brengen premies en bedragen niet reeds:

- a. bij een termijn of uitkering ingevolge artikel 3.107a, eerste lid, in mindering zijn gebracht, of
- b. bij een eerdere afkoop ingevolge dit lid in mindering zijn gebracht.

Memorie van Toelichting:

Zie de toelichting bij artikel 3.107a.

3.2.5. Wettekst; Artikel 10a.6 (Art. I, ond. J)

wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Overgangsbepaling met ingang van 2009 voor de toepassing van artikel 3.107a en artikel 3.137.

2. Het eerste lid komt te luiden:

1. De in artikel 3.107a, tweede lid, en artikel 3.137, tweede lid, opgenomen beperking dat van de in een kalenderjaar betaalde premies en bedragen die niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen ten hoogste € 2 269 op de voet van die artikelen in mindering kan worden gebracht, geldt niet voor hetgeen aan premies en bedragen is betaald in de kalenderjaren 2001 tot en met 2009.

Memorie van Toelichting:

Zie de toelichting bij artikel 3.107a.

3.3. Inwerkingtreding OFM 2011 (Art. XXVIII)

Ingevolge het tweede lid werken de in artikel I, onderdelen D, E en J, opgenomen wijzigingen van de artikelen 3.107a, 3.137 en 10a.6 van de Wet IB 2001 terug tot en met 1 januari 2009. Dat is hetzelfde tijdstip als waarop de in het Belastingplan 2009 opgenomen eerdere maatregelen rondom de splitsingsproblematiek van lijfrenten (lijfrente-aanspraken die zijn ontstaan door premiebetaling waarbij niet de gehele premie in aftrek is gekomen) in werking zijn getreden.

4. Uitvoeringsbesluit LB 1965 (4 juni 2010, Stb. 2010, nr. 237)

4.1. Algemeen

Het Besluit van 4 juni 2010 tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en van het besluit van 23 december 2009 tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten en enkele andere besluiten (Stb. 615) behelst de invoering met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2010 van de verplichting voor lichamen die het levensverzekeringsbedrijf uitoefenen om loonbelasting en premie volksverzekeringen in te houden over door deze lichamen gedane periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval.

Volgens het besluit van 18 december 2008 tot wijziging van enige uitvoeringsbesluiten (Stb. 574) zou artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, met ingang van 1 januari 2010 in die zin worden gewijzigd dat vanaf dat moment inhoudingsplicht zou bestaan met betrekking tot de tot het belastbare inkomen uit werk en woning dan wel het belastbare inkomen uit werk en woning in Nederland in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 behorende periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel b, van de Wet inkomstenbelasting 2001. Gebleken was echter dat deze inhoudingsplicht in het jaar 2010 door een categorie verzekeraars niet kon worden nagekomen. Deze verplichting kon – zoals is opgemerkt in de nota van toelichting op het besluit van 23 december 2009 tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten en enkele andere besluiten (Stb. 615) – niet nagekomen worden door inkomensverzekeraars.

Inkomensverzekeraars zijn schadeverzekeraars in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en vallen – anders dan de naam zou kunnen doen vermoeden – niet onder de hierna bedoelde lichamen die het levensverzekeringsbedrijf uitoefenen. Mitsdien is bij besluit van 23 december 2009 tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten en enkele andere besluiten (Stb. 615) de inhoudingsplicht met een jaar uitgesteld.

Inmiddels is echter komen vast te staan dat dit laatste problemen oplevert voor lichamen die het levensverzekeringsbedrijf uitoefenen. Uit contact met het Verbond van Verzekeraars blijkt dat genoemde lichamen hun systemen op inhouding van loonbelasting hebben ingeregeld en dat een aanpassing van die systematiek op korte termijn en voor de duur van één jaar niet mogelijk is. Gelet daarop ligt een aanpassing van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2010 in de rede.

Met de in het onderhavige besluit opgenomen maatregel wordt bewerkstelligd dat de regelgeving per 2010 in overeenstemming is met de wens van het Verbond van Verzekeraars. Enig alternatief zou zijn geweest de herinvoering van (handmatige) renseignering voor de duur van één jaar voor lichamen die het levensverzekeringsbedrijf uitoefenen. Dat zou evenwel een aanzienlijke toename van administratieve lasten voor levensverzekeraars hebben betekend. De onderhavige maatregel brengt geen aanvullende administratieve lasten met zich mee voor lichamen die het levensverzekeringsbedrijf uitoefenen. De maatregel strekt er juist toe aanvullende administratieve lasten te voorkomen. Hetzelfde geldt voor de bedrijfseffecten van de reparatie.

4.2. Tekst Artikel 11, eerste lid, onderdeel a, UB LB 1965 (Artikel I, 2010)

In artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965:

wordt, onder vernummering van onder 2° tot en met 5° tot onder 3° tot en met 6°, een onderdeel ingevoegd, luidende:

2°. periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel b, van de Wet inkomstenbelasting 2001, indien deze uitkeringen en verstrekkingen zijn gedaan door een lichaam dat het levensverzekeringsbedrijf uitoefent;.

Toelichtende tekst uit nota van toelichting:

Met deze wijzigingen wordt bewerkstelligd dat de inhoudingsplicht met betrekking tot de tot het belastbare inkomen uit werk en woning dan wel het belastbare inkomen uit werk en woning in Nederland in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 behorende periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel b, van de Wet inkomstenbelasting 2001 niet wordt uitgesteld voor lichamen die het levensverzekeringsbedrijf uitoefenen.

4.3. Tekst Artikel 11, eerste lid, onderdeel a, UB LB 1965 (Artikel II, 2011)

Met ingang van 1 januari 2011 komt artikel 11, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, te luiden:

2°. periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel b, van de Wet inkomstenbelasting 2001;.

Toelichtende tekst uit nota van toelichting:

Zie de toelichting hiervoor.

4.4. Inwerkingtreding UB LB 1965 (Artikel III)

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2010.

Vanwege het reparatiekarakter van de maatregel wordt afgeweken van het systeem van vaste verandermomenten.

5. Uitvoeringsregeling LB 2011 (8 september 2010, Stcrt. 2010, nr. 14212)

5.1. Algemeen

De Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: de Wet LB 1964) wordt met ingang van 1 januari 2011 door de introductie van de werkkostenregeling ingrijpend gewijzigd. In verband daarmee zouden veel wijzigingen in de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001 (hierna: de URLB 2001) moeten worden aangebracht. Daarom is ervoor gekozen een nieuwe uitvoeringsregeling op te stellen: de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011 (hierna: de URLB 2011). Dit is gebeurd met het besluit van 8 september 2010 tot vaststelling van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011 (Stcrt. 2010, nr. 14212).

In het vorenstaand kader zijn ook de overige, niet met de werkkostenregeling samenhangende, bepalingen beoordeeld. Waar nodig is de tekst geactualiseerd en zijn met elkaar samenhangende artikelen samengevoegd. Voorts is voor de volgorde van de verschillende bepalingen aangesloten bij de volgorde waarin de bijbehorende delegatiebevoegdheden in de Wet LB 1964 zijn opgenomen. Tevens zijn enkele inhoudelijke aanpassingen en vereenvoudigingen aangebracht met betrekking tot de waardering van:

- huisvesting en inwoning op de werkplek;
- het rentevoordeel van personeelsleningen;
- het genot van dienstwoningen.

In de artikelsgewijze toelichting wordt nader op eventuele wijzigingen in de tekst van de desbetreffende bepaling ingegaan. Daarbij is in beginsel ook steeds het artikel van de Wet LB 1964 vermeld, waarop de bepaling is gebaseerd en – voor zover van toepassing – het artikel uit de URLB 2001 waaraan de tekst is ontleend. Verder kan worden opgemerkt dat de toelichtingen op (de wijzigingen van) de artikelen uit de URLB 2001 waaraan de bepalingen van de URLB 2011 zijn ontleend, de inmiddels gevormde jurisprudentie en het gepubliceerde beleid ook van belang blijven voor de URLB 2011. Het gepubliceerde beleid en het voorlichtingsmateriaal worden waar nodig aangepast aan de URLB 2011.

Als bijlage bij deze toelichting is een tweetal transponeringstabellen opgenomen. Voor een aantal op een later moment nog in te voegen en daarom vooralsnog op gereserveerd gestelde artikelen geldt dat hiervoor thans geen adequate delegatie in de wet is opgenomen. Het is de bedoeling die artikelen op te nemen in de URLB 2011 zodra de bedoelde delegatiebevoegdheden in de wet zijn opgenomen.

Hierna is een selectie opgenomen van bepalingen die van belang kunnen zijn voor de gouden handdruk spaarvariant als bedoeld in artikel 11a Wet LB 1964.

5.2. Tekst Artikel 3.4 UR LB 2011 (m.i.v. 2011)

Artikel 3.4 Minimale periode uitkeringstermijnen bij stamrechtspaarrekening en stamrechtbeleggingsrecht

1. De minimale periode tussen de eerste en de laatste uitkering, bedoeld in artikel 11a, derde lid, onderdeel a, onder 2°, en onderdeel b, onder 2°, van de wet, wordt bepaald aan de hand van de volgende tabel.

Ingeval de gerechtigde tot de uitkeringen, bedoeld in artikel 11a, derde lid, van de wet bij ingang van de uitkeringen, een leeftijd heeft bereikt van	Maar nog niet de leeftijd heeft bereikt van	Bedraagt de minimale periode tussen de eerste en de laatste uitkering het in deze kolom vermelde aantal jaren
I	II	III
-	25	17
25	30	14
30	35	11
35	40	8
40	45	5
45	50	4
50	55	3
55	60	2
60	-	1

2. Ingeval de uitkeringen toekomen aan kinderen of pleegkinderen van de werknemer die ten tijde van het ontvangen van de eerste uitkering jonger zijn dan 30 jaar, bedraagt het aantal jaren tussen de eerste en de laatste uitkering, in afwijking van het eerste lid, nimmer meer dan het aantal jaren dat de gerechtigde jonger is dan 30 jaar.

Toelichtende tekst uit nota van toelichting:

Deze bepaling is gebaseerd op artikel 11a, derde lid, onderdeel a, onder 2°, en onderdeel b, onder 2°, van de Wet LB 1964. De tekst is ontleend aan artikel 12 van de URLB 2001.

5.3. Tekst Artikel 8.6 UR LB 2011 (m.i.v. 2011)

Artikel 8.6 Niet-drukkende uitkering, bijdrage of premie ingevolge een regeling voor vervroegde uittreding

1. Voor de toepassing van artikel 32ba van de wet wordt een uitkering, een bijdrage of een premie eveneens beschouwd niet te drukken op een inhoudingsplichtige voor zover de inhoudingsplichtige aannemelijk maakt dat hij ter zake op een later moment bedragen van werknemers gaat inhouden of van andere inhoudingsplichtigen bijdragen of premies voldaan gaat krijgen.

2. Indien de in het eerste lid bedoelde inhouding of voldoening niet binnen een jaar na het in artikel 32ba, tweede lid, van de wet bedoelde tijdstip heeft plaatsgevonden, wordt de uitkering, de bijdrage of de premie op dat moment geacht op de inhoudingsplichtige te drukken.

Toelichtende tekst uit nota van toelichting:

Deze bepaling is gebaseerd op artikel 32ba, achtste lid, van de Wet LB 1964. De tekst is ontleend aan artikel 85a van de URLB 2001.

5.4. Tekst Artikel 8.7 UR LB 2011 (m.i.v. 2011)

Artikel 8.7 Geen regeling voor vervroegde uittreding

1. Een regeling ingevolge welke de jaarlijkse arbeidsduur ten opzichte van de jaarlijkse arbeidsduur in het voorafgaande kalenderjaar met ten hoogste 50% wordt verminderd, wordt niet aangemerkt als een regeling voor vervroegde uittreding in de zin van artikel 32ba van de wet. De eerste volzin is niet van toepassing indien:

- a. de arbeidsduur meer dan 50% lager is dan de arbeidsduur in het laatste kalenderjaar voorafgaand aan het begin van de periode die aanvangt 10 jaar direct voorafgaand aan de in de pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum, of
- b. anders dan als gevolg van ziekte, arbeidsongeschiktheid of jaarlijks vakantieverlof, per week minder dan 50% van de arbeidsduur per week zoals die gold in het laatste kalenderjaar, bedoeld in onderdeel a, feitelijk pleegt te worden gewerkt.

2. Een regeling die uitsluitend voorziet in uitkeringen als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel f, van de wet, wordt niet aangemerkt als een regeling voor vervroegde uittreding in de zin van artikel 32ba van de wet, indien:

- a. deze uitkeringen naar aard, strekking, omvang en uitkeringsduur overeenkomen met de uitkeringen ingevolge aanspraken als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel e, van de wet, en
- b. werknemers die deze uitkeringen genieten in de periode van de uitkeringen geen uitkeringen ter zake van dezelfde dienstbetrekking genieten ingevolge artikel 11, eerste lid, onderdeel e, van de wet.

Toelichtende tekst uit nota van toelichting:

Deze bepaling is gebaseerd op artikel 32ba, achtste lid, van de Wet LB 1964. De tekst is ontleend aan artikel 85b van de URLB 2001.

5.5. Inwerkingtreding UR LB 2011 (Artikel 12.9)

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2011.

6. Besluit compensatieregelingen beleggingsverzekeringen DGB2010/415M (22 januari 2010, Stcrt. 1372)

6.1. Algemeen

Op 2 februari 2010 is het besluit van 6 juli 2009, nr. CPP2009/1028M, opnieuw uitgebracht, gevolgd door een rectificatie op 3 februari 2010. Het gaat om het besluit "**Collectieve compensatieregelingen voor beleggingsverzekeringen**".

Het nieuwe besluit van 22 januari 2010, nr. DGB2010/415M, is uitgebreid naar compensatieregelingen die zijn getroffen in situaties waarin gouden-handdrukstamrechten zijn overeengekomen met levenverzekeraars.

6.2. Volledige tekst DGB2010/415M

Inkomstenbelasting. Collectieve compensatieregelingen voor beleggingsverzekeringen

22 januari 2010

Nr. DGB2010/415M

Directoraat-generaal Belastingdienst, Brieven en beleidsbesluiten

De staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

Dit besluit vervangt het besluit van 6 juli 2009, nr. CPP2009/1028M over de gevolgen voor de inkomstenbelasting van de collectieve compensatieregelingen voor beleggingsverzekeringen (kapitaalverzekeringen en lijfrenteverzekeringen). Het besluit wordt uitgebracht omdat de compensatieregelingen ook betrekking kunnen hebben op situaties waarin gouden-handdrukstamrechten zijn overeengekomen met levensverzekeraars.

1. Inleiding

Enkele levensverzekeraars zijn recent collectieve compensatieregelingen overeengekomen voor kapitaalverzekeringen, lijfrenten en gouden-handdrukstamrechten die de vormgeving hebben of hadden van een zogenoemde beleggingsverzekering. Globaal gesproken komen de compensaties voort uit een verlaging met terugwerkende kracht van het kostenpeil van de verzekeringen of een verlaging van de premies voor bepaalde risicodekkingen. De compensaties leiden tot herberekening van (verzekerde) waarden van de desbetreffende verzekeringen of tot uitkeringen ineens. Ook voor de toekomst hebben de regelingen gevolgen.

Enkele levensverzekeraars, het Verbond van Verzekeraars en de NVA/NVBA hebben mij verzocht in te gaan op de fiscale gevolgen van de compensaties en deze voor zover noodzakelijk fiscaal te begeleiden om ongewenste uitkomsten te voorkomen. Mede gelet op het grote aantal belastingplichtigen dat met de compensatieregelingen te maken krijgt, acht ook ik het wenselijk dat duidelijkheid bestaat over de gevolgen van de compensatieregelingen voor de heffing van de inkomstenbelasting. Hierna ga ik daarop in.

2. Inhoud van de compensatieregelingen

Uit de verstrekte gegevens blijkt dat de compensatieregelingen leiden tot de volgende tegemoetkomingen:

- a. compensatie voor het verleden van nog lopende verzekeringen. Het betreft hierbij een betaling ineens of de bijboeking van waarden op nog bij de verzekeraar lopende verzekeringen;
- b. compensatie voor het verleden van reeds beëindigde verzekeringen en ter zake van aan een andere verzekeraar overgedragen verzekeringen. Het betreft hierbij meestal een betaling in contanten aan de verzekeringnemer;
- c. verlaging voor de toekomst van de kosten of de premies voor bepaalde risicodekkingen van nog bij de verzekeraar lopende verzekeringen. Het betreft hierbij een verlaging van de oorspronkelijk overeengekomen premie of een verhoging van de verzekerde waarden waarbij de oorspronkelijk overeengekomen premie gelijk blijft.

In de paragrafen hierna ga ik in op de fiscale gevolgen van deze vormen van tegemoetkoming.

3. Compensatie voor het verleden van nog bij de verzekeraar lopende verzekeringen

De compensatieregelingen leiden in het algemeen tot tegemoetkomingen voor zover in het verleden het kostenniveau hoger was dan een thans vastgesteld normniveau. Tegemoetkomingen kunnen ook voortvloeien uit het met terugwerkende kracht verlaagd zijn van premies voor bepaalde risicodekkingen. Voor nog bij de verzekeraar lopende verzekeringen, waaronder premievrije polissen, kunnen deze tegemoetkomingen plaatsvinden door een betaling ineens of door verhoging van de verzekerde rechten op einddatum dan wel op een eerder tijdstip.

Voor gevallen waarin ter compensatie van bij de verzekeraar lopende kapitaalverzekeringen of al dan niet ingegane lijfrenten een extra uitkering ineens wordt gedaan, is hetgeen in paragraaf 4 is opgenomen voor nabetalingen ter zake van beëindigde of overgedragen verzekeringen van overeenkomstige toepassing.

Voor de heffing van inkomstenbelasting vormt de verhoging van de verzekerde rechten als gevolg van een compensatieregeling als zodanig geen belastbaar inkomen uit de verzekering. Die verhoging leidt uiteindelijk wel tot een hogere verzekeringsuitkering ineens of in termijnen waarover uiteraard regulier wordt geheven volgens de bepalingen van de Wet IB 2001. In dit verband kan een verhoging betrekking hebben op een lijfrente waarvan de termijnen reeds zijn ingegaan. Indien als gevolg

daarvan een verhoging van de resterende lijfrentetermijnen plaatsvindt, zijn die termijnen fiscaal nog steeds aan te merken als 'vast en gelijkmatig'.

Wel vormen verhogingen van verzekerde rechten in het algemeen een aandachtspunt voor verzekeringen die zijn gesloten vóór de inwerkingtreding van de Wet IB 2001 omdat daarvoor mogelijk op grond van de Invoeringswet Wet IB 2001 regelingen met eerbiedigende werking van toepassing zijn. Voor lijfrenten die in het verleden werden gesloten is dit echter geen aandachtspunt omdat de beperkte eerbiedigende werking die daarvoor kan gelden niet afhankelijk is gesteld van de hoogte van de verzekerde rechten maar van de hoogte van de te betalen premies.

Voor kapitaalverzekeringen zonder een in euro's verzekerd kapitaal – globaal gesproken beleggingsverzekeringen of unit-linked-verzekeringen – die zijn gesloten vóór 2001 geldt eveneens dat een verhoging van de verzekerde rechten niet leidt tot het verlies van enige eerbiedigende werking op grond van de Invoeringswet Wet IB 2001. Ook daarvoor is alleen de hoogte van de betaalde premies relevant. Het recht op de zogenoemde bijzondere bezitsvrijstelling (Hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel AN Invoeringswet Wet IB 2001) gaat op dezelfde grond door de onderhavige verhoging niet verloren.

Als er compensatieregelingen zijn waarbij de onderhavige verhoging ook aan de orde is voor kapitaalverzekeringen met een in euro's verzekerd kapitaal, geldt ook dat de verhoging niet leidt tot verlies van enige eerbiedigende werking ondanks het feit dat daarbij de hoogte van het verzekerde kapitaal wel van belang is. De verhoging is immers niet het gevolg van een gewijzigde premiebetaling of andere handeling van de verzekeringnemer. De verhoging vloeit voort uit het geheel van de voorwaarden van de kapitaalverzekering sedert het tijdstip van totstandkoming daarvan. In die voorwaarden lag besloten dat er van aanvang af – naar thans is vastgesteld – te hoge kosten in rekening zijn gebracht waarvan met terugwerkende kracht herstel plaatsvindt door de verhoging van het verzekerde kapitaal. Deze verhoging is daarom niet aan te merken als een verhoging die het recht op enige eerbiedigende werking verloren doet gaan.

Voor zowel kapitaalverzekeringen als voor lijfrenten zijn er daarom geen fiscale gevolgen verbonden aan de verhogingen als zodanig van de verzekerde rechten ter compensatie van in het verleden betaalde te hoge kosten. Die verhogingen leiden uiteindelijk wel tot hogere verzekeringsuitkeringen ineens of in termijnen. Daarop zijn uiteraard de bepalingen van de Wet IB 2001 van toepassing. Indien het gaat om belaste uitkeringen, vindt heffing dan plaats over het hogere bedrag van de uitkeringen.

4. Compensatie voor het verleden van niet meer bij de verzekeraar lopende verzekeringen

Op grond van de compensatieregelingen worden ook tegemoetkomingen verleend voor in het verleden te hoog berekende kosten voor niet meer bij de desbetreffende verzekeraar lopende verzekeringen. Het kan daarbij gaan om reeds geëxpireerde of afgekochte verzekeringen, maar ook om nog lopende verzekeringen die zijn overgegaan op een andere verzekeraar of in bepaalde

gevallen – sedert 2008 – op een bancaire instelling. In deze gevallen is verhoging van de verzekerde rechten als tegemoetkoming niet mogelijk respectievelijk in de praktijk ondoenlijk. Daarom vindt de tegemoetkoming in dergelijke gevallen plaats door een nabetaling aan de verzekeringnemer of de begunstigde van de verzekering.

Als een nabetaling betrekking heeft op een geëxpireerde of afgekochte verzekering, zijn voor de heffing van de inkomstenbelasting daarop dezelfde bepalingen van toepassing als op de eerder gedane uitkering of betaalde afkoopsom.

Bij nagenoeg alle kapitaalverzekeringen zal die uitkering of afkoopsom vrijgesteld zijn geweest. Ik heb er dan ook geen bezwaar tegen dat de renseignering van de nabetalingen op kapitaalverzekeringen achterwege blijft. Bij een nabetaling van een lijfrente zal in het algemeen sprake zijn van belastingheffing. Daarbij kan inhouding van loonbelasting aan de orde zijn

Een nabetaling kan ook betrekking hebben op een verzekering die naar een andere verzekeraar of – in bepaalde situaties – naar een bancaire instelling is overgegaan en nog niet is geëxpireerd of is afgekocht. In beginsel zou een dergelijke nabetaling moeten worden beschouwd als een gedeeltelijke afkoop van de kapitaalverzekering of lijfrente waarop de nabetaling betrekking heeft.

Goedkeuring

In een aantal gevallen zou deze kwalificatie echter leiden tot onwenselijke fiscale gevolgen voor de ontvanger ervan. Mede gezien de bijzondere achtergrond van de nabetaling keur ik voor deze gevallen met toepassing van artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hardheidsclausule) goed dat de deze nabetaling wordt aangemerkt als reguliere verzekeringsuitkering en niet als een gedeeltelijke afkoopsom. Specifiek met betrekking tot kapitaalverzekeringen keur ik, voor zover nodig, goed dat de nabetalingen niet leiden tot het verlies van bestaande rechten op vrijstelling van toekomstige kapitaalsuitkeringen.

5. Verlaging voor de toekomst van kosten of risicopremies van bij de verzekeraar lopende verzekeringen

De compensatieregelingen hebben ook gevolgen voor de toekomst. Voor zover de oorspronkelijk overeengekomen kosten een bepaald vastgesteld normniveau te boven gaan, vindt namelijk daarvan voor de toekomst verlaging plaats. In sommige situaties vindt bovendien voor de toekomst verlaging plaats van de premie voor bepaalde risicodekkingen, bijvoorbeeld voor dekking van het risico van vroegtijdig overlijden. Deze verlaging van kosten en/of risicopremies kan enerzijds tot gevolg hebben dat toekomstige premiebetalingen lager worden dan oorspronkelijk overeengekomen. Anderzijds kan het voordeel van de verlaging worden doorgegeven door onder handhaving van het overeengekomen premieniveau, hogere verzekerde rechten overeen te komen.

Voor lijfrenten heeft de verlaging van een in de toekomst te betalen premie geen andere fiscale gevolgen dan dat het mogelijk als inkomensvoorziening in aftrek te brengen bedrag in dezelfde mate lager wordt. Als onder handhaving van het premieniveau hogere verzekerde rechten worden overeengekomen, heeft die verhoging als zodanig geen fiscale gevolgen. Die verhoging leidt uiteindelijk wel tot een hogere verzekeringsuitkering ineens of in termijnen waarover regulier wordt geheven volgens de bepalingen van de Wet IB 2001.

Voor kapitaalverzekeringen kunnen de premieverlagingen en de verhoging van de verzekerde rechten in beginsel gevolgen hebben voor zowel het recht op vrijstelling van de kapitaalsuitkering als voor de werking van bepalingen met eerbiedigende werking van vóór 2001 gesloten contracten. Wat betreft het recht op vrijstelling van een of meer kapitaalsuitkeringen geldt, ongeacht het van toepassing zijnde fiscale regime, dat de premies per verzekeringsjaar binnen een bepaalde bandbreedte moeten zijn betaald. Voor bij voorbeeld een kapitaalverzekering eigen woning (KEW) geldt een bandbreedte van 10 : 1 voor de hoogste respectievelijk laagste premie op basis van het verzekeringsjaar. In dit verband worden globaal gesproken de premie voor de uitkering bij leven en de premie voor de uitkering ten gevolge van overlijden samengeteld. Indien bij een KEW de bandbreedte van 10 : 1 ten volle is benut door het betalen van een hoge storting gevolgd door reguliere betalingen die op jaarbasis een tiende daarvan vormen, zou een verlaging van de reguliere premie op grond van de compensatieregelingen niet alleen leiden tot het verlies van het recht op vrijstelling van de kapitaalsuitkering maar ook tot onmiddellijke afrekening over de waarde van de KEW en overgang naar box 3.

Goedkeuring

Deze gevolgen van de overschrijding van de bandbreedte louter als gevolg van de getroffen compensatieregeling acht ik ongewenst. Daarom keur ik met toepassing van artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hardheidsclausule) het volgende goed. In voorkomende situaties komt het overschrijden van de bandbreedte louter door het verlagen van de premie als gevolg van de compensatieregeling, niet in strijd met de voorwaarden voor vrijstelling van de kapitaalsuitkering. Voor de toekomst mag voor de bandbreedte-eis als laagste premie worden uitgegaan van de premie zoals die op grond van de compensatieregeling is overeengekomen.

Ook voor de werking van de bepalingen met eerbiedigende werking voor kapitaalverzekeringen – bij voorbeeld artikel 76 Wet IB 1964 en de relevante bepalingen van de Invoeringswet Wet IB 2001 – kan verlaging van kosten en van de premie voor de dekking van het risico van vroegtijdig overlijden gevolgen hebben. Voor de toepassing van die bepalingen moeten de (premie voor de) verzekerde uitkering bij leven en ten gevolge van overlijden namelijk separaat worden beoordeeld. Als op grond van een compensatieregeling de premie voor het overlijdensgedeelte wordt verlaagd, waarbij de in totaal verschuldigde premie gelijk blijft, wordt per saldo in de toekomst een hogere premie voldaan voor de uitkering bij leven. Als gevolg hiervan kan in een aantal gevallen het recht op eerbiedigende werking verloren gaan.

Goedkeuring

Ik vind die uitkomst onwenselijk. Daarom keur ik met toepassing van artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hardheidsclausule) goed dat in dergelijke gevallen een verhoging van de premie voor de uitkering bij leven als gevolg van een compensatieregeling als in dit besluit bedoeld, niet leidt tot verlies van het bestaande recht op eerbiedigende werking. Deze goedkeuring geldt overeenkomstig indien louter als gevolg van de compensatieregeling een verhoging plaatsvindt van een verzekerde waarde.

6. Compensatieregelingen voor gouden-handdrukstamrechten

De compensatieregelingen kunnen ook betrekking hebben op situaties waarin gouden-handdrukstamrechten zijn bedongen bij levenverzekeraars. Ook die compensatieregelingen kunnen verhogingen van verzekerde rechten tot gevolg hebben alsmede leiden tot uitkeringen ineens en tot nabetalingen.

Hetgeen ik over verhogingen, uitkeringen ineens en nabetalingen in dit besluit heb medegedeeld met betrekking tot lijfrenten is zoveel mogelijk van toepassing op de gouden-handdrukstamrechten. Dit brengt mee dat een verhoging, uitkering ineens of nabetaling niet leidt tot een verandering van de fiscale status van het desbetreffende gouden-handdrukstamrecht, niet tot een afkoop of schending van voorwaarden en eveneens niet tot het verlies van het recht op eerbiedigende werking van een bepaald regime. Uiteraard vormt een uitkering ineens of nabetaling loon uit vroegere dienstbetrekking en is als zodanig onderworpen aan de inhouding van loonbelasting

7. Tot slot

Het is mogelijk dat levensverzekeraars in compensatieregelingen voor beleggingsverzekeringen andere wijzen van tegemoetkoming dan hiervoor behandeld, overeenkomen. Deze kunnen worden voorgelegd aan de Kennisgroep Verzekeringsproducten van de Belastingdienst.

8. Ingetrokken regeling

Het besluit van 6 juli 2009, nr. BCPP2009/1028M is ingetrokken met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit.

6.3. Inwerkingtreding nieuw beleid

Het besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst (dit is 2 februari 2010).

7. Lijfrentebesluit DGB2010/3119M (10 mei 2010, Stcrt. 7589)

7.1. Algemeen

Op 19 mei 2010 is het lijfrentebesluit van 3 juni 2008, nr. CPP2008/287M, opnieuw uitgebracht. Het gaat om het besluit "**Lijfrenten, lijfrentepremieaftrek en rechten op periodieke uitkeringen**".

In het nieuwe besluit DGB2010/3119M van 10 mei 2010, Stcrt. 7589, is paragraaf 8.2 gewijzigd en zijn drie goedkeuringen opgenomen. Deze goedkeuringen geven aan op welke wijze bij (gedeeltelijke) afkoop van een lijfrente rekening kan worden gehouden met de vóór 2009 niet afgetrokken bedragen en met de met ingang van 2009 niet afgetrokken bedragen. Daarmee is invulling gegeven aan de tijdens de parlementaire behandeling van Belastingplan 2009 gedane toezegging dat bij (gedeeltelijke) afkoop van een lijfrente op een nog te bepalen wijze rekening gehouden kan worden met de vóór 2009 niet afgetrokken bedragen en met de met ingang van 2009 niet afgetrokken bedragen. In het besluit is tevens de termijn van het overgangsrecht voor Brede Herwaarderings- en Wet IB 2001-lijfrenten gelijkgetrokken met de termijn voor de pré-Brede Herwaarderingslijfrenten.

Het beleid is inmiddels gecodificeerd. Zie daarvoor hoofdstuk 2 van deze bundel.

7.2. Selectie teksten DGB2010/3119M

Inkomstenbelasting. Lijfrenten, lijfrentepremieaftrek en rechten op periodieke uitkeringen

10 mei 2010

Nr. DGB2010/3119M

Directoraat-generaal Belastingdienst, Brieven en beleidsbesluiten

De minister van Financiën heeft het volgende besloten.

Het besluit van 3 juni 2008, nr. CPP2008/287M, Stcrt. 112, wordt opnieuw uitgebracht. In dit besluit is paragraaf 8.2 gewijzigd en zijn drie goedkeuringen opgenomen. Deze goedkeuringen geven aan op welke wijze bij (gedeeltelijke) afkoop van een lijfrente rekening kan worden gehouden met de vóór 2009 niet afgetrokken bedragen en met de met ingang van 2009 niet afgetrokken bedragen. Ook wordt de termijn van het overgangsrecht voor Brede Herwaarderings- en Wet IB 2001-lijfrenten gelijkgetrokken met de termijn voor de Pré Brede Herwaarderingslijfrenten.

1. Inleiding

In dit besluit zijn de beleidsstandpunten opgenomen over de lijfrenten en de aftrek van premies voor lijfrenten als uitgaven voor inkomensvoorzieningen onder de Wet IB 2001. Het besluit zal binnenkort

worden geactualiseerd. Vooruitlopend hierop is paragraaf 8.2 gewijzigd. Met ingang van 1 januari 2009 is het lijfrenteregime gewijzigd en is er een einde gemaakt aan de zogenoemde splitsingsproblematiek die in de uitvoeringspraktijk tot grote problemen leidde. Tijdens de parlementaire behandeling van de wetswijziging is toegezegd dat bij (gedeeltelijke) afkoop van een lijfrente op een nog te bepalen wijze rekening gehouden kan worden met de vóór 2009 niet afgetrokken bedragen en met de met ingang van 2009 niet afgetrokken bedragen. Deze toezeggingen zullen in wetgeving worden vastgelegd. Daarnaast wordt het overgangsrecht voor Brede Herwaardering- en Wet IB 2001-lijfrenten uitgebreid tot en met 2009, zodat dezelfde termijn geldt als voor Pré Brede Herwaarderinglijfrenten. In verband hiermee zijn in paragraaf 8.2 drie goedkeuringen opgenomen.

Ook zijn de beleidsstandpunten opgenomen over vóór 2001 gesloten lijfrenten en andere rechten op periodieke uitkeringen voor de toepassing van de Invoeringswet Wet IB 2001.

In dit besluit staan geen beleidsstandpunten die specifiek betrekking hebben op lijfrenten en stamrechten in de winstsfeer. Deze standpunten zijn opgenomen in een apart besluit (besluit van 28 december 2004, nr. CPP2004/633M).

(...)

8.2. Niet afgetrokken lijfrentepremies; mogelijkheid onbelaste terugbetaling bij (gedeeltelijke) afkoop met ingang van 2009

8.2.1. Inleiding

Met ingang van 2009 geldt voor lijfrenten – lijfrentespaarproducten hieronder begrepen – dat deze alleen op grond van hun vormgeving behoren tot box 1. Tot en met 2008 behoorden lijfrenten alleen tot box 1 voor zover de premie of inleg was afgetrokken als uitgave voor inkomensvoorzieningen. Met ingang van 2009 kan een lijfrente met een box-1-vormgeving dus niet geheel of gedeeltelijk meer behoren tot box 3. Deze wijziging van het lijfrenteregime is tot stand gekomen om een einde te maken aan de zogenoemde splitsingsproblematiek die in de uitvoeringspraktijk tot grote problemen leidde.

Als gevolg van de wetswijziging wordt met ingang van 2009 op een andere wijze rekening gehouden met (gedeeltelijk) niet afgetrokken lijfrentepremies. Hierbij is wettelijk gezien onderscheid te maken tussen premies die vóór 2009 niet (geheel) zijn afgetrokken en premies waarbij dit aan de orde is met ingang van 2009.

8.2.2. Tot en met 2008 niet (geheel) afgetrokken premies en inleg

Voor lijfrenten gesloten tot en met 13 september 1999 wordt met tot en met 2008 niet-afgetrokken bedragen in de eerste plaats rekening gehouden door toepassing van de saldomethode op grond van artikel I, onderdeel O, van de Invoeringswet. In de tweede plaats wordt voor deze lijfrenten, maar ook

voor lijfrenten gesloten na 13 september 1999, op grond van artikel 10a.6 Wet IB 2001 rekening gehouden met alle niet-afgetrokken bedragen die tot en met 2008 hebben geleid tot de box-3-gedeelten van deze lijfrenten. Dit laatste geschiedt door de niet-afgetrokken bedragen die tot de box-3-gedeelten hebben geleid, door middel van de saldomethode onbelast te laten. Deze bepalingen houden voor beide typen lijfrenten in dat met ingang van 2009 zonder enige getalsmatige beperking in de saldomethode rekening wordt gehouden met alle tot en met 2008 niet afgetrokken bedragen.

Het door middel van de saldomethode rekening houden met deze niet-afgetrokken bedragen kan met ingang van 2009 echter alleen plaatsvinden in de uitkeringsfase van de lijfrente, dat wil zeggen bij de reguliere lijfrente-uitkeringen. Op grond van artikel 3.133, eerste lid, van de Wet IB 2001, worden namelijk bij (gedeeltelijke) afkoop negatieve uitgaven in aanmerking genomen tot het totaal van de betaalde lijfrentepremies. Met het feit of die betaalde bedragen al dan niet in aftrek zijn gekomen, wordt dus bij afkoop geen rekening gehouden (dit is wel het geval bij de zogenoemde kleine afkopen als bedoeld in de uitzondering genoemd in artikel 3.133, tweede lid, onderdeel d, en artikel 3.126a, vijfde lid, van Wet IB 2001).

Tijdens de parlementaire behandeling van de wetswijziging is toegezegd dat toch bij (gedeeltelijke) afkoop op een bepaalde wijze rekening zou kunnen worden gehouden met de vóór 2009 niet afgetrokken bedragen. Deze toezegging zal in wetgeving worden neergelegd. Overigens bestond voor het box-3-gedeelte tot en met 2008 al beleid op grond waarvan de niet afgetrokken bedragen bij gehele of gedeeltelijke afkoop onbelast aan de verzekeringnemer konden worden terugbetaald.

Goedkeuring

Vooruitlopend op wetswijziging keur ik het volgende goed:

- Bij afkoop of gedeeltelijke afkoop – niet-toegelaten deblokking van een lijfrentespaarproduct hieronder begrepen – kunnen in afwijking van artikel 3.133, eerste lid, van de Wet IB 2001 de tot en met 2008 niet afgetrokken premies en inlegbedragen als beschreven in deze paragraaf aan de gerechtigde worden uitgekeerd zonder dat ter zake negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen – en daarmee revisierente – in aanmerking worden genomen;
- De niet afgetrokken bedragen in de afkoopsom worden hierbij als eerste in aanmerking genomen;
- De afkoopsom behoort tot de omvang van de niet afgetrokken bedragen ook overigens niet tot de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen.

Deze goedkeuring geldt voor alle (gedeeltelijke) afkopen met ingang van 2009 gedurende de gehele looptijd van de lijfrente. Hierbij is geen begrenzing in de tijd aangelegd om te voorkomen dat er voor de uitvoeringspraktijk van zowel de Belastingdienst als van de verzekeraars en financiële instellingen piekbelastingen en tijdsdruk zou ontstaan bij het tijdig verwerken van verzoeken tot (gedeeltelijke) afkoop door verzekeringnemers.

Ik verbind aan deze goedkeuring de voorwaarde dat de belanghebbende aannemelijk maakt dat de betaalde premies of inlegbedragen tot de door hem gestelde bedragen daadwerkelijk niet zijn afgetrokken. Op verzoek kan de bevoegde inspecteur het aannemelijk gemaakte bedrag schriftelijk aan de belanghebbende meedelen zodat de verzekeraar c.q. financiële instelling hiermee rekening kan houden bij de inhouding van loonbelasting, premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet over de afkoopsom.

8.2.3. Met ingang van 2009 niet (geheel) afgetrokken premies en inleg

Met ingang van 2009 wordt – nu een box-3-gedeelte van de lijfrente niet meer kan bestaan – uitsluitend nog door middel van de saldomethode rekening gehouden met niet-afgetrokken bedragen. Met na 2008 niet-afgetrokken bedragen wordt voor lijfrenten gesloten tot en met 13 september 1999 rekening gehouden door toepassing van de saldomethode op grond van artikel I, onderdeel O van de Invoeringswet. Dit brengt mee dat rekening kan worden gehouden tot maximaal € 2269 per jaar per lijfrente aan niet afgetrokken bedragen. Voor lijfrenten gesloten na 13 september 1999 wordt op grond van artikel 3.107a Wet IB 2001 tot maximaal € 2269 per jaar per persoon voor dergelijke lijfrenten gezamenlijk in de saldomethode rekening gehouden met na 2008 niet afgetrokken bedragen.

Het door middel van de saldomethode rekening houden met deze niet-afgetrokken bedragen kan zoals beschreven in paragraaf 8.2.2 met ingang van 2009 echter alleen plaatsvinden in de uitkeringsfase van de lijfrente, dat wil zeggen bij de reguliere lijfrente-uitkeringen. Tijdens de parlementaire behandeling van de wetswijziging is toegezegd dat bij (gedeeltelijke) afkoop toch op een bepaalde wijze rekening gehouden zou kunnen worden met de met ingang van 2009 niet afgetrokken bedragen. Deze toezegging zal in wetgeving worden neergelegd.

Goedkeuring

Vooruitlopend op wetswijziging keur ik goed dat de goedkeuring voor tot en met 2008 niet afgetrokken bedragen als beschreven in paragraaf 8.2.2. van overeenkomstige toepassing is voor de niet afgetrokken bedragen beschreven met ingang van 2009. Dit betekent dat bij (gedeeltelijke) afkopen met ingang van 2009 ook rekening kan worden gehouden met premies die met ingang van 2009 niet zijn afgetrokken, binnen de relevante begrenzings van maximaal € 2269 per jaar.

Op de genoemde begrenzing van € 2269 maak ik voor één jaar een uitzondering. Het komt de eenvoud van uitvoering ten goede als zowel voor de onderhavige lijfrenten als voor de Pré Brede Herwaarderinglijfrenten (zie paragraaf 8.2.4.) de nieuwe behandeling van niet afgetrokken premies aanvangt met ingang van hetzelfde jaar. Voor Pré Brede Herwaarderinglijfrenten kan namelijk tot 2010 nog getalsmatig onbeperkt rekening worden gehouden met niet afgetrokken bedragen. Deze uitzondering zal in wetgeving worden neergelegd.

Goedkeuring

Vooruitlopend op wetwijziging keur ik daarom goed dat ook voor de in deze paragraaf beschreven lijfrenten met in het jaar 2009 niet afgetrokken bedragen getalsmatig nog onbeperkt rekening kan worden gehouden bij een toekomstige (gedeeltelijke) afkoop of bij de belastingheffing over de reguliere uitkeringen.

8.2.4. Gevolgen voor Pré Brede Herwaarderinglijfrenten met ingang van 2010

Ook voor lijfrenten waarop het regime van de Wet IB 1964 tot en met 1991 nog geheel of gedeeltelijk van toepassing is – Pré Brede Herwaarderinglijfrenten – is de in paragraaf 8.2.1 beschreven splitsingsproblematiek door wetwijziging beëindigd, zij het een jaar later. Met ingang van 2010 kan ook voor deze lijfrenten geen box-3-gedeelte meer bestaan. Voor Pré Brede Herwaarderinglijfrenten geldt in de eerste plaats dat met alle tot en met 2009 niet-afgetrokken bedragen rekening wordt gehouden in de saldomethode (artikel I, onderdeel O, van de Invoeringswet met name het zevende lid). Hetzelfde geldt voor alle met ingang van 2010 niet-afgetrokken bedragen, echter tot maximaal € 2269 per jaar per lijfrente. Omdat de saldomethode in het regime van de Wet IB 1964 tot en met 1991 ook van toepassing is op afkoopsommen, wordt met ingang van 2010 ook bij afkoop al rekening gehouden met niet afgetrokken bedragen. Een goedkeurende maatregel hoeft daarvoor niet te worden getroffen.

7.3. Inwerkingtreding nieuw beleid

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst (dit is 19 mei 2010) en werkt terug tot en met de datum van het besluit.

8. Besluit aftrekposten nalatenschap DGB2010/877M (10 juni 2010, Stcrt. 8447)

8.1. Algemeen

Op 10 juni 2010 is het erfbelastingbesluit van 16 februari 2006, nr. CPP2005/2787M, opnieuw uitgebracht. Het gaat om het besluit "**Erfbelasting. Aftrekposten nalatenschap**".

Het nieuwe besluit DGB2010/877M van 10 juni, Stcrt. 8447, is geschoeid op de leest van de gewijzigde Successiewet 1956 per 1 januari 2010. De tekst is redactioneel aangepast aan de wijzigingen (in de terminologie) die per 1 januari 2010 in de Successiewet zijn verwerkt. Deze redactionele aanpassingen leiden niet tot een inhoudelijke wijziging.

8.2. Selectie teksten DGB2010/877M

Erfbelasting. Aftrekposten nalatenschap

10 juni 2010

Nr. DGB2010/877M

Directoraat-generaal Belastingdienst, Brieven en beleidsbesluiten

De Minister van Financiën heeft het volgende besloten.

Dit besluit vervangt het besluit van 16 februari 2006, nr. CPP2005/2787M voor de toepassing van de gewijzigde Successiewet per 2010. De tekst is redactioneel aangepast aan de wijzigingen (in de terminologie) die per 1 januari 2010 in de Successiewet zijn verwerkt. Deze redactionele aanpassingen leiden niet tot een inhoudelijke wijziging. Het besluit van 16 februari 2006, nr. CPP2005/2787M vervalt per 1 januari 2010.

1. Inleiding

Dit besluit bevat het beleid over aftrekposten van de nalatenschap (artikel 20 van de Successiewet) met ingang van 2010.

(...)

3. Belastinglatentie en kapitaalverzekeringen met lijfrenteclausule

Voor de verkrijging van een stamrecht geldt een belastinglatentie (artikel 20, vijfde lid, aanhef en onderdeel b, juncto zesde lid van de Successiewet). Een kapitaalverzekering met lijfrenteclausule is voor de belastinglatentie een stamrecht voor zover de uitkering op de kapitaalverzekering wordt

aangewend voor de aankoop van een lijfrente. Voor zover de uitkering niet wordt aangewend voor de aankoop van lijfrente is sprake van een afkoop. Over deze afkoop is inkomstenbelasting verschuldigd.

Goedkeuring

Ik keur met toepassing van artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (de hardheidsclausule) goed dat een belastinglatentie in aanmerking wordt genomen bij afkoop van een stamrecht. Hierbij geldt de voorwaarde dat de afkoop is onderworpen aan de heffing van Nederlandse inkomstenbelasting.

De uitkering is belast voor de inkomstenbelasting en de erfbelasting. Naar mijn oordeel is geen sprake van een ongerechtvaardigde cumulatieve heffing. Voor de erfbelasting is immers rekening gehouden met de (latente) inkomstenbelasting die is verschuldigd door de afkoop. Verzoeken in zo'n geval de hardheidsclausule toe te passen, wijs ik daarom af.

8.3. Inwerkingtreding nieuw beleid

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst (dit is 10 juni 2010) en werkt terug tot en met 1 januari 2010.

9. Lijst toegelaten buitenlandse aanbieders DGB2010/3777 (10 juni 2010, www.minfin.nl)

9.1. Algemeen

Op 14 juni 2010 zijn twee lijsten met aangewezen (toegelaten) buitenlandse aanbieders op de website van het ministerie van Financiën geplaatst (DGB2010/3777 van 10 juni 2010).

Het gaat om de lijst met aangewezen buitenlandse aanbieders van pensioenen & loonstamrechten als bedoeld in artikel 10d, lid 7, Uitvoeringsbesluit LB 1965, alsmede om de lijst met aangewezen buitenlandse aanbieders van lijfrenten voor particulieren.

9.2. Volledige lijst met toegelaten buitenlandse aanbieders DGB2010/3777M

Toegelaten aanbieders van pensioenen

Bekendmaking als bedoeld in artikel 10d, zevende lid, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 (DGB 2010/3777 d.d. 10 juni 2010)

De Wet op de loonbelasting 1964 bevat een opsomming van de toegelaten aanbieders van pensioenen. 'Toegelaten' houdt in dat bij deze aanbieders pensioenovereenkomsten kunnen worden gesloten die ertoe leiden dat de daarop betrekking hebbende aanspraken en premies niet tot het loon behoren. Uiteraard moet het pensioen voldoen aan de geldende wettelijke kaders. Tot de toegelaten aanbieders behoren zowel binnenlandse als buitenlandse aanbieders. Voor de diverse aanbieders gelden verschillende (hier niet behandelde) voorwaarden.

De aanbieders genoemd onder A en de aanbieders genoemd onder B2 en B3 zijn ook toegelaten aanbieders voor loonstamrechten (aanspraken op periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfd of te derven loon).

A. Binnenlandse aanbieders van pensioen

1. Pensioenfondsen. Hierbij gaat het om ondernemingspensioenfondsen, bedrijfspensioenfondsen, beroepspensioenfondsen en publiekrechtelijke pensioenfondsen.
2. Verzekeraars zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht.
3. Eigen beheer lichamen indien sprake is van een pensioenovereenkomst van een directeur-grotoaandeelhouder.

B. Buitenlandse aanbieders van pensioen

1. Buitenlandse pensioenfondsen of levensverzekeraars indien het pensioen de voortzetting is van een pensioen dat al bij deze aanbieder was verzekerd in een periode waarin de werknemer niet in Nederland woonde of niet in Nederland een dienstbetrekking vervulde.
2. Eigen beheer lichamen van een directeur-grotoaandeelhouder indien het lichaam is gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie, in Noorwegen of op IJsland. Het eigen beheer lichaam is toegelaten na aanwijzing door de Belastingdienst/Limburg/kantoor Buitenland.
3. Buitenlandse pensioenfondsen of lichamen die bevoegd het verzekeringsbedrijf uitoefenen. De minister van Financiën kan een professionele buitenlandse aanbieder aanwijzen als toegelaten verzekeraar indien die aanbieder zich heeft verplicht inlichtingen te verstrekken over de uitvoering van de pensioenregelingen. Daarnaast moet de aanbieder in Nederland uitwinbare zekerheid stellen, dan wel (voor aanbieders uit de Europese Unie, Noorwegen of IJsland) aansprakelijkheid aanvaarden voor de invordering van belasting die verschuldigd wordt bij een onjuiste afwikkeling van de pensioenovereenkomst. Het is ook mogelijk dat de werknemer de gevraagde zekerheid stelt.

Aangewezen buitenlandse aanbieders van pensioenen als bedoeld onder B3

Ingangsdatum

Unilever International Pension Plan, Rose des vents 4th floor, 16 rue Erasme, L 1468 Luxemburg	19 december 2005
Integrale Luxembourg S.A., 63 Boulevard Prince Félix, 1513 Luxemburg-Kirchberg	26 oktober 2009
Nestlé Pensioen Fonds, Birminghamstraat 221, 1070 Brussel	1 november 2009
Contassur N.V., Troonplein 1, 1000 Brussel	19 november 2009

Aanwijzing houdt overigens geen oordeel in over de betrouwbaarheid of de kredietwaardigheid van de aanbieder.

Toegelaten aanbieders van lijfrenten voor particulieren

Bekendmaking als bedoeld in artikel 14, zevende lid, van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 (DGB 2010/3777 d.d. 10 juni 2010)

De Wet inkomstenbelasting bevat een opsomming van de toegelaten aanbieders van lijfrenten. 'Toegelaten' houdt in dat bij deze aanbieders lijfrenteovereenkomsten kunnen worden gesloten die leiden tot aftrekbare lijfrentepremies. Uiteraard moet de lijfrente voldoen aan de geldende wettelijke kaders. Tot de toegelaten aanbieders behoren zowel binnenlandse als buitenlandse aanbieders. Voor de diverse aanbieders gelden verschillende (hier niet behandelde) voorwaarden.

A. Binnenlandse aanbieders van lijfrenten

1. Verzekeraars zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht.
2. Pensioenfondsen. Hierbij gaat het om ondernemingspensioenfondsen, bedrijfspensioenfondsen, beroepspensioenfondsen en publiekrechtelijke pensioenfondsen.

B. Buitenlandse aanbieders van lijfrente

1. Buitenlandse pensioenfondsen of levensverzekeraars als het gaat om de vrijwillige voortzetting van een pensioenregeling of een lijfrente die al bij deze aanbieder was verzekerd in een periode waarin de verzekeringsnemer niet in Nederland woonde.
2. Buitenlandse pensioenfondsen of lichamen die bevoegd het verzekeringsbedrijf uitoefenen. De minister van Financiën kan een professionele buitenlandse aanbieder aanwijzen als toegelaten verzekeraar indien die aanbieder zich heeft verplicht inlichtingen te verstrekken over de uitvoering van de lijfrenteovereenkomsten. Daarnaast moet de aanbieder in Nederland uitwinbare zekerheid stellen, dan wel (voor aanbieders uit de Europese Unie, Noorwegen of IJsland) aansprakelijkheid aanvaarden voor de invordering van belasting die verschuldigd wordt bij een onjuiste afwikkeling van de lijfrenteovereenkomst. Het is ook mogelijk dat de verzekeringsnemer de gevraagde zekerheid stelt.

Aangewezen buitenlandse aanbieders van lijfrenten als bedoeld onder B2

Ingangsdatum

VITIS LIFE S.A.,
7 Boulevard Royal – BP 803,
L-2018 Luxemburg

9 juni 2008

Aanwijzing houdt overigens geen oordeel in over de betrouwbaarheid of de kredietwaardigheid van de aanbieder.

10. Pensioen- en loonstamrechtbesluit DGB2010/2733M (9 september 2010, Stcrt. 14304)

10.1. Algemeen

Op 16 september 2010 is het verzamelbesluit van 8 september 2008, nr. CPP2008/1727M, opnieuw uitgebracht. Het gaat om het besluit "**Loonheffingen. Pensioenen: opbouw, eigen beheer en overgangsrecht. Stamrechten**".

In het nieuwe besluit DGB2010/2733M van 9 september 2010, Stcrt. 14304, is het beleid inzake loonstamrechten opgenomen in onderdeel 9. Dit onderdeel is inhoudelijk gelijk aan het onderdeel 7 van het besluit van 8 september 2008, nr. CPP2008/1727M.

10.2. Selectie tekst DGB2010/2733M inzake loonstamrechten

Loonheffingen. Pensioenen; opbouw, eigen beheer, aanwijzingen, uitstel pensioendatum en overgangsrecht. Stamrechten

9 september 2010

Nr. DGB2010/2733M

Directoraat-generaal Belastingdienst, Brieven en beleidsbesluiten

De minister van Financiën heeft het volgende besloten.

Dit besluit is een samenvoeging en actualisering van eerdere beleidsbesluiten over pensioenen en stamrechten. Het besluit bevat nieuw beleid over uitstel van de pensioendatum bij doorwerken als ondernemer na het einde van de dienstbetrekking, en over pensioenregelingen met een te hoog partnerpensioen. Ook voorziet het besluit in een stroomlijning met de vennootschapsbelasting bij de berekening van de relevante kosten van de pensioenregeling bij eigen beheer. Verder heb ik van de gelegenheid gebruik gemaakt een besluit in te trekken dat zijn belang verloren heeft.

1. Inleiding

Dit besluit is een samenvoeging en actualisering van eerdere beleidsbesluiten over pensioenen en stamrechten.

Onderdeel 2 betreft de dienstjaren en diensttijd. Onderdeel 2.2 bevat een goedkeuring over perioden van verlof, vooruitlopend op een wijziging van het UBLB. Onderdeel 3 betreft het pensioengevend loon. Onderdeel 4 gaat in op het pensioengevend loon bij de toepassing van de zogenoemde cafetarieregelingen. Daarbij is in onderdeel 4.3 een goedkeuring gegeven om bij ruil van loonbestanddelen een verlaging van het pensioengevend loon achterwege te laten. Onderdeel 5 geeft de kaders aan voor de vaststelling van de pensioenbijdragen en de verdeling daarvan over werkgever

en werknemer bij eigen beheer. Onderdeel 6 bevat een goedkeuring om onder bepaalde voorwaarden de pensioendatum uit te stellen bij doorwerken als ondernemer na het einde van de dienstbetrekking. In onderdeel 7 wijs ik op basis van artikel 19d van de Wet LB bepaalde regelingen aan als pensioenregeling. Onderdeel 8 is van belang voor prepensioenen en overbruggingspensioenen waarop het overgangsrecht van artikel 38d respectievelijk 38f van de Wet LB van toepassing is. Dit onderdeel bevat een drietal goedkeuringen. Onderdeel 9 bevat ten slotte een goedkeuring op het gebied van loonstamrechten.

Voorgaande besluiten

De onderdelen 2 tot en met 4, 8 en 9 zijn inhoudelijk gelijk aan respectievelijk de onderdelen 2 tot en met 4, 6 en 7 van het besluit van 8 september 2008, nr. CPP2008/1727M.

Onderdeel 5 is ontleend aan onderdeel 5 van het besluit van 8 september 2008, nr. CPP2008/1727M. De enige inhoudelijke wijziging ten opzichte van het voorgaande besluit betreft onderdeel 5.2.1.c, dat meer in overeenstemming is gebracht met het besluit van 3 juli 2008, nr. CPP2008/447M over waardering voor de vennootschapsbelasting. Onderdeel 6 bevat nieuw beleid. Onderdeel 7 is een samenvoeging en actualisering van het besluit van 11 oktober 2006, nr. CPP2006/1977M over pensioenopbouw in geval van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en het besluit van 16 maart 2007, nr. CPP2007/483M over aanwijzingen als pensioenregeling. Onderdeel 7.4 bevat nieuw beleid. Dit besluit voorziet in onderdeel 10 tevens in de intrekking van het besluit van 7 januari 2008, nr. CPP2007/2826M over de aanwijzing van buitenlandse verzekeraars bij stamrechten. Dit besluit heeft door wijziging van de wetgeving zijn belang verloren.

(...)

9. Loonstamrechten

9.1. Inleiding

Dit onderdeel betreft de toepassing van de stamrechtvrijstelling op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB, en het recht op verkrijging van termijnen als bedoeld in artikel 11a, van de Wet LB.

9.2. Werkgever werkt niet mee aan toekennen stamrecht

In de praktijk komt het voor dat een werkgever bij ontslag van een werknemer niet bereid is mee te werken aan een ontslagvergoeding in de vorm van een stamrecht, maar slechts bereid is tot het betalen van een éénmalige afkoopsom in geld. Op grond van de wettekst is de medewerking van de werkgever echter wel vereist voor toepassing van de stamrechtvrijstelling (zie artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB). Niettemin acht ik het gewenst ook in die gevallen de werknemer de mogelijkheid te bieden gebruik te maken van de stamrechtvrijstelling. In verband hiermee keur ik

onder voorwaarden met toepassing van artikel 63 van de AWR (hardheidsclausule) het volgende goed.

Goedkeuring

Ik keur onder voorwaarden goed dat de stamrechtvrijstelling ook zonder de medewerking van de werkgever in ontslagsituaties wordt toegepast.

Voorwaarden

Aan deze goedkeuring verbind ik de volgende zeven voorwaarden.

1. De werkgever betaalt de afkoopsom aan de werknemer uit tegen de uitdrukkelijke wil van de werknemer in.
2. De werknemer toont aan dat hij aan de werkgever kenbaar heeft gemaakt dat hij gebruik wenste te maken van de stamrechtvrijstelling, vóórdat de afkoopsom door hem werd ontvangen.
3. De werknemer toont aan dat hij binnen drie maanden nadat hij de afkoopsom heeft ontvangen initiatieven heeft ondernomen om de afkoopsom alsnog aan te wenden als koopsom voor een stamrecht.
4. De uitkeringen uit het stamrecht worden beschouwd als loon in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Wet LB, in de vorm van inkomsten uit vroegere arbeid.
5. Als de werknemer het stamrecht onderbrengt bij een verzekeraar in de zin van artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, van de Wet LB, wordt deze verzekeraar voor de toepassing van artikel 23a van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 beschouwd als degene van wie het stamrecht is bedongen.
6. De verzekeraar van het stamrecht verklaart schriftelijk tegenover de inspecteur die bevoegd is voor de werknemer, dat hij akkoord gaat met gelijkstelling van het recht met een stamrecht als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB.
7. Ter zake van de verwerving van het stamrecht vindt voor de loonheffingen en inkomstenbelasting geen enkele aftrek op het inkomen plaats.

De werknemer kan de eventueel ingehouden loonheffingen via een aanslag of bezwaar tegen de inhouding terugontvangen van de Belastingdienst. Hij kan die teruggaaf alsnog gebruiken als aanvullende koopsom voor het stamrecht als hij de teruggaaf als aanvullende koopsom bij de verzekeraar stort binnen een termijn van drie maanden na ontvangst van de teruggaaf.

De toepassing van deze goedkeuring mandateer ik aan de bevoegde inspecteurs van de belastingdienst, aan wie de werknemer ook zijn verzoek kan richten.

10.3. Inwerkingtreding beleid

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst (16 september 2010).

11. Besluit erf- en schenkbelasting DGB2010/602M (15 september 2010, Stcrt. 14580)

11.1. Algemeen

Op 22 september 2010 is het erf- en schenkbelastingbesluit van 15 september 2010, nr. DGB2010/602M, uitgebracht. Het gaat om het besluit "**Schenk- en erfbelasting. Vrijstellingen. Omzetting, fusie of taakafplitsing**".

Met dit herziene besluit is het besluit van 30 mei 2008, nr. CPP2008/1005M, redactioneel aangepast. Daarin zijn de wijzigingen – in de terminologie – per 1 januari 2010 van de Successiewet verwerkt. Deze redactionele aanpassingen hebben niet geleid tot een inhoudelijke wijziging.

In onderdeel 9 van het herziene besluit is het beleid opgenomen inzake toepassing van de vrijstelling voor de erfbelasting voor de verkrijging van aanspraken ingevolge een pensioenregeling, een lijfrente of een periodieke uitkering bij overlijden (artikel 32, eerste lid, onder 5°, Successiewet). Ook is in dat onderdeel het beleid inzake het bedingen van een stakingslijfrente na het overlijden van de erflater opgenomen.

11.2. Selectie beleidsteksten DGB2010/602M

Schenk- en erfbelasting. Vrijstellingen. Omzetting, fusie of taakafplitsing

15 september 2010

Nr. DGB2010/602M

Directoraat-generaal Belastingdienst, Brieven en beleidsbesluiten

De minister van Financiën heeft het volgende besloten.

Het besluit van 30 mei 2008, nr. CPP2008/1005M, is redactioneel aangepast. De wijzigingen (in de terminologie) per 1 januari 2010 van de Successiewet zijn verwerkt. Deze redactionele aanpassingen leiden niet tot een inhoudelijke wijziging. Onderdelen 2 en 4 zijn aangevuld met de gevolgen bij een verkrijging door een SBBI. Onderdeel 2.1 is verduidelijkt. De goedkeuring in onderdeel 8 (invloed leeftijd kind bij eenmalig verhoogde vrijstelling schenkbelasting) is thans opgenomen onder 8.2 en ook aangevuld met de extra verhoogde vrijstelling voor de verwerving van een eigen woning als vóór 2010 de gewone verhoogde vrijstelling al is benut. Nieuw is onderdeel 8.1 over de eenmalig verhoogde vrijstelling voor een schenking voor de verwerving van de eigen woning door een kind. Daarin is ook een goedkeuring opgenomen voor de schenking voor de eigen woning als bedoeld in artikel 3.111, derde lid van de Wet IB 2001 en voor de schenking ná verwerving van de eigen woning.

1. Inleiding

In dit besluit is het beleid over de vrijstellingen van artikel 32 en 33 van de Successiewet vanaf 2010 opgenomen. Ook wordt behandeld de belastingheffing bij een omzetting, fusie of taakafsplitting.

(...)

9. Lijfrentevrijstelling

Voor de erfbelasting geldt een vrijstelling voor de verkrijging van aanspraken ingevolge een pensioenregeling, een lijfrente of een periodieke uitkering bij overlijden (artikel 32, eerste lid, onder 5°, van de Successiewet). De begrippen zijn omschreven in het derde lid (de pensioenregeling), vierde lid (de lijfrenteregeling) respectievelijk het vijfde lid (de periodieke uitkeringen bij overlijden) van artikel 32 van de Successiewet.

De lijfrentevrijstelling geldt als aan de cumulatieve voorwaarden van artikel 32, vierde lid, van de Successiewet, is voldaan. Bepalend is het lijfrentecontract zoals dat luidde op het moment van de premieaftrek voor de inkomstenbelasting. De lijfrentevrijstelling is in 1995 ingevoerd naar aanleiding van de Brede Herwaardering.

Doorgaans zal een lijfrentecontract dat is afgesloten vóór 1992, niet voldoen aan de regels die gelden onder de Brede Herwaardering. Alleen als het contract op het moment van de premiestorting wel voldeed aan de regels van de Brede Herwaardering, kan de lijfrentevrijstelling van toepassing zijn. Vanaf 2001 geldt een andere definitie voor het begrip lijfrente. Hierdoor kan een lijfrente worden verkregen die op het moment van premiestorting wel voldeed aan de tot 2001 geldende wettelijke definitie, maar niet voldoet aan de huidige definitie. Met de aanpassing van de wettekst van de lijfrenteregeling is geen inhoudelijke wijziging beoogd. De vrijstelling kan dus nog steeds gelden voor vóór 2001 afgesloten lijfrentecontracten die op het moment van premiestorting voldeden aan de tot 2001 geldende wettelijke definitie van artikel 32, vijfde lid, van de Successiewet. Voor de lijfrentevrijstelling wordt uitgegaan van de voorwaarden van de lijfrenteverzekerings op het moment van de premiestorting. Als de voorwaarden nadien (al dan niet na het overlijden van de erflater) worden gewijzigd heeft dat geen gevolgen voor de toepassing van de vrijstelling. Als een niet-kwalificerende zogenoemde pré-Brede Herwaardering-lijfrente na het overlijden alsnog wordt aangepast aan de regelgeving van de Brede Herwaardering, geldt de lijfrentevrijstelling dus niet.

9.1. Stakingslijfrente bedongen na het overlijden van de erflater

De lijfrentevrijstelling geldt voor contracten die bestaan op het moment waarop de erflater is overleden. Een stakingslijfrente kan ook worden bedongen na het overlijden van de erflater (artikel 3.131 van de Wet IB 2001). In dat geval komen de premies voor de inkomstenbelasting in aftrek bij de erflater. De lijfrente bestond nog niet op het tijdstip van overlijden van de erflater zodat hiermee voor de erfbelasting geen rekening kan worden gehouden.

Goedkeuring

Ik acht het redelijk om in bepaalde gevallen toch rekening te houden met de na het overlijden afgesloten lijfrente. Met toepassing van artikel 63 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (de hardheidsclausule) keur ik goed dat de lijfrentevrijstelling op verzoek ook kan gelden voor de stakingslijfrente als bedoeld in artikel 3.131 van de Wet IB 2001, voor zover de premie in aftrek is gekomen bij de erflater. De goedkeuring geldt alleen voor lijfrenten waarvan de termijnen toekomen aan de partner of kinderen van de erflater.

11.3. Inwerkingtreding nieuw beleid

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst (dit is 22 september 2010) en werkt terug tot en met 1 januari 2010.

12. CONCEPT-besluit wijziging artikel 22 UB IB 2001 (25 november 2010, DB/2010/250M)

12.1. Algemeen

In artikel 10.8 van de Wet IB 2001 zijn enige bepalingen opgenomen ten aanzien van het verstrekken van gegevens en inlichtingen waarvan kennisneming van belang kan zijn voor de belastingheffing over inkomen uit werk en woning, het voordeel uit sparen en beleggen en voor de bepaling van de hoogte van de persoonsgebonden aftrekposten.

Overeenkomstig het tweede lid van genoemd artikel heeft de staatssecretaris van Financiën het concept-besluit tot wijziging van artikel 22 van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 op 25 november 2010 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gestuurd (DB2010/250M). Deze wijziging maakt onderdeel uit van het besluit tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten dat ultimo 2010 zal worden uitgebracht. Dit besluit zal in werking treden op 1 januari 2011.

12.2. Volledige concept-tekst gewijzigd artikel 22 UB IB 2001

Besluit van tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Financiën van 19 november 2010, nr. DB 2010/209 M.;

Gelet op de artikelen 3.11, 9.2 en 10.8 van de Wet inkomstenbelasting 2001, (...);

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 2010, nr.);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Financiën van ... 2010,/2010/....;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 wordt als volgt gewijzigd:
(...)

I. Artikel 22 komt te luiden:

Artikel 22 Overige aanvullende regelingen; verstrekken van gegevens en inlichtingen

1. Als administratieplichtigen als bedoeld in artikel 10.8, eerste lid, van de wet worden aangewezen: beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen, betaaldienstverleners, financiële

instellingen, kredietinstellingen, levensverzekeraars en schadeverzekeraars in de zin van de Wet op het financieel toezicht.

2. Als gegevens en inlichtingen als bedoeld in artikel 10.8, eerste lid, van de wet worden aangewezen:

a. met betrekking tot betaalproducten, spaarproducten en beleggingsproducten:

1°. de waarde in het economische verkeer aan het begin van het kalenderjaar;

2°. de in het kalenderjaar genoten rente;

3°. de in het kalenderjaar genoten opbrengst, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet op de dividendbelasting 1965;

4°. de obligatierente die in het kalenderjaar is genoten, alsmede de obligatierente die in het kalenderjaar is betaald, is verrekend, ter beschikking is gesteld of rentedragend is geworden;

5°. de in het kalenderjaar ten laste van de belastingplichtige geheven dividendbelasting en ingehouden buitenlandse bronbelasting;

b. met betrekking tot schulden als bedoeld in artikel 3.119a van de wet en schulden als bedoeld in artikel 5.3 van de wet:

1°. de waarde in het economische verkeer aan het einde van het kalenderjaar;

2°. de rente die in het kalenderjaar is betaald, is verrekend, ter beschikking is gesteld of rentedragend is geworden;

c. met betrekking tot een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116, tweede lid, van de wet:

1°. het in het kalenderjaar genoten bedrag aan uitkering;

2°. indien de verzekering op grond van artikel 3.116, derde lid, onderdeel a, b, c, e, f of g, van de wet in het kalenderjaar wordt geacht tot uitkering te zijn gekomen: de waarde in het economische verkeer van de verzekering op het tijdstip waarop die verzekering wordt geacht tot uitkering te zijn gekomen;

d. met betrekking tot een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning als bedoeld in artikel 3.116a, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 3.116a, derde lid, van de wet:

1°. het in het kalenderjaar gedeblokkeerde tegoed, onderscheidenlijk de in het kalenderjaar gedeblokkeerde waarde;

2°. indien de spaarrekening of het beleggingsrecht op grond van artikel 3.116a, vierde lid, onderdeel a, b, d, e of f, van de wet in het kalenderjaar wordt geacht te zijn gedeblokkeerd: het tegoed op de spaarrekening onderscheidenlijk de waarde in het economische verkeer van het beleggingsrecht op het tijdstip waarop die spaarrekening of dat beleggingsrecht wordt geacht te zijn gedeblokkeerd;

e. met betrekking tot een lijfrente als bedoeld in de artikelen 3.124 en 3.125 van de wet:

1°. de in het kalenderjaar betaalde of verrekende premies;

2°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, tweede lid, onderdeel a, b, c, d voor zover betrekking hebbend op vervreemding, e, g, h, i of j, van de wet of zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, derde lid, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de waarde in het economische verkeer van de aanspraak bepaald met toepassing van artikel 3.137 van de wet;

3°. de restituties in het kalenderjaar van in een eerder kalenderjaar betaalde of verrekende premies indien de restitutie geen afkoop is in de zin van artikel 3.133, tweede lid, onderdeel d, van de wet;

f. met betrekking tot een lijfrentespaarrekening of een lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a van de wet:

1°. de in het kalenderjaar overgemaakte bedragen;

2°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, achtste lid, van de wet in samenhang met artikel 3.133, tweede lid, onderdeel a, b, c, d voor zover betrekking hebbend op vervreemding, e, g, h, i of j, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de waarde in het economische verkeer van de aanspraak bepaald met toepassing van artikel 3.137 van de wet;

g. met betrekking tot een recht of een tegoed als bedoeld in artikel 5.10, eerste lid, onderdeel a onderscheidenlijk onderdeel b, van de wet: de som van het verzekerde kapitaal onderscheidenlijk het tegoed aan het begin van het kalenderjaar;

h. met betrekking tot een recht op kapitaaluitkering uit een op 14 september 1999 bestaande levensverzekering:

1°. de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

2°. een verhoging in het kalenderjaar van het verzekerde kapitaal bij leven, dan wel, bij het ontbreken hiervan, een verhoging in het kalenderjaar van de premies, alsmede een verlenging van de looptijd van de levensverzekering in het kalenderjaar, een en ander voor zover die verhoging of verlenging de eerbiedigende werking van hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel AN, van de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001, verloren doet gaan;

3°. het in het kalenderjaar genoten bedrag aan uitkering;

i. met betrekking tot een recht op kapitaaluitkering uit een op 31 december 2000 bestaande levensverzekering, niet zijnde een recht als bedoeld in onderdeel h:

1°. de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

2°. het in het kalenderjaar genoten bedrag aan uitkering;

j. met betrekking tot een recht op kapitaaluitkering of prestatie uit levensverzekering, niet zijnde een recht als bedoeld in de onderdelen c, g, h en i en niet zijnde een recht als bedoeld in artikel 5.10, eerste lid, onderdeel c, van de wet: de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

k. met betrekking tot een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel c, van de wet:

1°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, tweede lid, onderdeel a, d voor zover betrekking hebbend op vervreemding, e, g of i, laatstgenoemd onderdeel in samenhang met het vijfde lid, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de waarde in het economische verkeer van de aanspraak bepaald met toepassing van artikel 3.137 van de wet;

2°. de in het kalenderjaar betaalde of verrekenende premies;

3°. de restituties in het kalenderjaar van betaalde of verrekenende premies indien de restitutie geen afkoop is in de zin van artikel 3.133, tweede lid, onderdeel d, van de wet;

l. met betrekking tot een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen, niet zijnde een aanspraak als bedoeld in de onderdelen e, f en k: de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar.

3. Onder rente als bedoeld in het tweede lid, onderdelen a en b, wordt verstaan: hetgeen tussen de geldgever en de geldnemer is overeengekomen als vergoeding voor het gedurende de looptijd van de geldlening ter beschikking stellen van de hoofdsom. Onder spaarproducten in de zin van het tweede lid, onderdeel a, wordt niet verstaan: het geblokkeerde deel van een spaarloonrekening.

4. Een administratieplichtige is gehouden de gegevens en inlichtingen te verstrekken op de door de inspecteur voorgeschreven wijze en met een door de inspecteur voorgeschreven frequentie.

Gegevens en inlichtingen dienen te worden verstrekt:

a. indien de inspecteur maandelijkse aanlevering voorschrijft: uiterlijk de laatste dag van de kalendermaand volgend op de kalendermaand waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben;

b. indien de inspecteur jaarlijkse aanlevering gedurende het kalenderjaar waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben voorschrijft: voor 1 mei van dat kalenderjaar;

c. indien de inspecteur jaarlijkse aanlevering na afloop van het kalenderjaar waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben voorschrijft: voor 1 februari volgend op dat kalenderjaar.

5. Een administratieplichtige kan de verstrekking van gegevens en inlichtingen achterwege laten indien:

a. naar het oordeel van de inspecteur het belang van ontvangst van de gegevens en inlichtingen niet opweegt tegen de inspanning tot verstrekking daarvan door de administratieplichtige;

b. naar het oordeel van de inspecteur de administratieplichtige tijdelijk niet in staat is de gegevens en inlichtingen te verstrekken of niet in de gelegenheid is tijdig de gegevens en inlichtingen te verstrekken en de administratieplichtige met de inspecteur een tijdstip is overeengekomen waarop hij geacht wordt daartoe wel weer in staat onderscheidenlijk in de gelegenheid te zijn;

c. de waarde in het economische verkeer van het recht, bedoeld in het tweede lid, onderdeel h, onder 1°, lager is dan het bedrag, genoemd in artikel 5.10, eerste lid, onderdeel a, van de wet, of

d. de gegevens of inlichtingen door de inspecteur zijn aangewezen als van verstrekking vrijgestelde gegevens en inlichtingen en aan de voor die vrijstelling verbonden voorwaarden is voldaan.

12.3. Toelichting bij concept-besluit

Artikel I, onderdeel I (artikel 22 van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001)

In artikel 22, *eerste lid*, van het UBIB 2001 is bepaald wie als administratieplichtigen worden aangemerkt. De tot 1 januari 2011 in die bepaling gehanteerde termen banken en elektronischgeldinstellingen worden per die datum vervangen door de term kredietinstellingen.

Verder worden toegevoegd: beheerders, betaaldienstverleners, financiële instellingen en schadeverzekeraars in de zin van de Wet op het financieel toezicht. Beheerders worden toegevoegd in het kader van de invoering van het lijfrentebeleggingsrecht en het beleggingsrecht eigen woning. Betaaldienstverleners worden toegevoegd aangezien zij met handelingen van banken overeenkomende handelingen verrichten. Financiële instellingen en schadeverzekeraars zijn toegevoegd in het kader van de uitbreiding van de renseignering inzake schulden onderscheidenlijk

inzake inkomensverzekeringen die recht geven op een periodieke uitkering bij invaliditeit, ziekte of ongeval.

In bepaalde gevallen beschikt een administratieplichtige zelf niet over voldoende gegevens om aan de renseigneringsplicht te kunnen voldoen, omdat (een deel van) zijn administratie door een andere (gevolmachtigde) persoon of instelling wordt verzorgd. In dat geval blijft de administratieplichtige ervoor verantwoordelijk dat de benodigde gegevens bij de Belastingdienst worden aangeleverd, maar kan de feitelijke gegevensaanlevering rechtstreeks door de (gevolmachtigde) persoon of instelling plaatsvinden aan B/CA. De administratieplichtige dient in dat geval aan B/CA kenbaar te maken wie de gegevensverstrekking voor zijn rekening zal nemen inclusief contactgegevens. Indien nodig kunnen nadere afspraken worden gemaakt met B/CA om te waarborgen dat de gegevensverstrekking ook in een dergelijk geval juist en volledig zal zijn.

In artikel 22, **tweede lid**, van het UBIB 2001 zijn de gegevens en inlichtingen opgenomen die door de administratieplichtigen aan de Belastingdienst dienen te worden verstrekt. De tot de onderhavige wijziging geldende onderdelen a en b worden per 1 januari 2011 samengevoegd. Het nieuwe onderdeel a ziet op de gegevensverstrekking omtrent betaal-, spaar- en beleggingsproducten. Hieronder worden in ieder geval verstaan betaal- en spaarrekeningen, pand-, bank- en spaarbrieven, deposito's, bouwdepots, een beleggersrekening, effectenportefeuilles, aandelen, obligaties, aandelenopties, waardegroei papieren en goudrekeningen. Het nieuwe onderdeel b bevat een uitbreiding van de gegevensverstrekking met schulden. Voortaan dienen ook de gegevens omtrent eigenwoningsschulden alsmede omtrent in box 3 vallende schulden te worden verstrekt. Onder schulden worden in ieder geval hypothecaire geldleningen, persoonlijke leningen en consumptief krediet verstaan. Aangezien de administratieplichtige niet weet of een schuld als eigenwoningsschuld dan wel als een box 3 schuld is aan te merken, wordt geen onderscheid gemaakt in het aanlevermoment van dergelijke schulden. Alle schulden dienen naar de stand van 31 december van een kalenderjaar, uiterlijk op 31 januari van het jaar volgend op dat kalenderjaar te worden verstrekt, zodat tijdige verwerking in het kader van voorinvullen en toezicht mogelijk is.

Voor administratieplichtigen betekent dit met betrekking tot box 3 schulden een snellere aanlevering dan wanneer voor deze schulden de stand op de peildatum box 3 (1 januari van het kalenderjaar) zou worden gehanteerd. In dat geval zou er sprake zijn van een aanleverdatum van uiterlijk 30 april van dat kalenderjaar. Aangezien administratieplichtigen de rente die betrekking heeft op een schuld ook uiterlijk 31 januari moeten aanleveren, zal het eveneens uiterlijk op 31 januari aanleveren van de stand van de schuld in de praktijk geen problemen opleveren. Het beperkt juist het aantal momenten waarop met betrekking tot eenzelfde product gegevens moeten worden verstrekt. Waar in de onderdelen a en b de waarde in het economische verkeer van het product aan het begin onderscheidenlijk aan het einde van het kalenderjaar wordt genoemd, geldt voor producten die in geld worden aangehouden dat daaronder het aanwezige bedrag (saldo) op dat moment wordt verstaan. De gegevensverstrekking omtrent contante betalingen ter zake van het verzilveren van coupons en dergelijke zoals is opgenomen in het tot de onderhavige wijziging geldende onderdeel c, komt te vervallen. De Belastingdienst heeft onvoldoende belang bij deze gegevens om renseignering hiervan

te handhaven. De gegevensverstrekking omtrent op 14 september 1999 bestaande levensverzekeringen, opgenomen in onderdeel h, is uitgebreid met het gegeven van het in het kalenderjaar genoten bedrag aan uitkering. Dit gegeven is van belang voor de toepassing van de zogenoemde saldomethode en de vaststelling van de eventuele (resterende) heffing over de uitkering. Datzelfde geldt voor tussen 14 september 1999 en 31 december 2000 afgesloten levensverzekeringen. De gegevensverstrekking hieromtrent is opgenomen in het nieuwe onderdeel j. Verder wordt de gegevensverstrekking uitgebreid omtrent reeds ingevoerde zogenoemde bankspaarproducten. Het betreft de lijfrentespaarrekening, het lijfrentebeleggingsrecht, de spaarrekening eigen woning, het beleggingsrecht eigen woning en de uitvaartspaarrekening. De gegevensverstrekking omtrent deze producten is overeenkomstig de reeds bestaande gegevensverstrekkingen omtrent de lijfrente, de kapitaalverzekering eigen woning en de uitvaartverzekering. Voorts is met betrekking tot lijfrente de renseignering aangepast, aangezien op grond van gewijzigde wetgeving met betrekking tot afkoop loonheffing dient te worden ingehouden. In die situatie is het niet nodig om ook nog afzonderlijk te moeten melden dat er afkoop heeft plaatsgevonden en tegen welke waarde.

In het nieuwe onderdeel k wordt opgenomen welke gegevens met betrekking tot zogenoemde inkomensverzekeringen die recht geven op een periodieke uitkering bij invaliditeit, ziekte of ongeval dienen te worden verstrekt. Het gaat daarbij om de waarde in het economische verkeer op het moment waarop zich een van de in onderdeel k bedoelde omstandigheden voordoet waarbij sprake is van handelen in strijd met de voorwaarden als bedoeld in artikel 3.133, tweede lid, van de Wet IB 2001. Daarnaast dient de opgave van de betaalde of verrekenende premies en van de restituties van die premies te worden verstrekt.

In het nieuwe onderdeel l is geregeld dat voor aanspraken op periodieke uitkeringen en verstrekkingen die niet onder onderdeel e, f en k vallen en dus niet aan de voorwaarden van box 1 voldoen, de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar moet worden verstrekt ten behoeve van de heffing in box 3.

De overige wijzigingen in artikel 22, tweede lid, van het UBIB 2001 hebben betrekking op de invoering van één peildatum in box 3 per 1 januari 2011, waardoor de gegevens niet langer naar de stand per de einddatum – 31 december – maar naar de stand per de begindatum – 1 januari – dienen te worden verstrekt (met uitzondering van de stand van de schulden zoals hiervoor is aangegeven) of zijn tekstueel van aard.

Op grond van artikel 53, derde lid, van de AWR dient de administratieplichtige het burgerservicenummer of bij ontbreken daarvan het sociaal-fiscaalnummer te vermelden van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben. Hieruit volgt dat wanneer er met betrekking tot een van de producten, genoemd in artikel 22, tweede lid, van het UBIB 2001, sprake is van een gezamenlijk belang, de gegevens en inlichtingen dienen te worden verstrekt per gerechtigde tot dat product.

De wijziging in artikel 22, **derde lid**, van het UBIB 2001 betreft enerzijds een technische aanpassing. Anderzijds heeft de wijziging betrekking op het uitsluiten van het geblokkeerde deel van een

spaarloonrekening als te renseigneren (onderdeel) van een product. Daartoe is opgenomen dat onder spaarproducten in de zin van artikel 22, tweede lid, onderdeel a, van het UBIB 2001 niet wordt begrepen het geblokkeerde deel van een spaarloonrekening. Een spaarloonrekening kan bestaan uit zowel een geblokkeerd als een gedeblokkeerd deel. Het geblokkeerde deel is tot een bedrag van maximaal € 17.025 vrijgesteld van box 3 en is in zoverre niet relevant voor het VIA-proces.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat spaarloonbedragen die per 15 september 2010 zonder fiscale consequenties kunnen worden opgenomen, maar als geblokkeerd tegoed op de spaarloonrekening zijn blijven staan niet onder de renseigneringsverplichting vallen.

In artikel 22, **vierde lid**, van het UBIB 2001 wordt per 1 januari 2011 bepaald dat de administratieplichtige is gehouden de gegevens en inlichtingen te verstrekken op de door de inspecteur voorgeschreven wijze en met een door de inspecteur voorgeschreven frequentie. De uitwerking hiervan is opgenomen in de hiervoor reeds genoemde handleidingen van de B/CA. De inspecteur bepaalt op welke wijze de gegevens bij de B/CA dienen te worden aangeleverd. Het gaat daarbij zowel om de wijze van digitale aanlevering als om de nadere specificatie van de gegevens. De inspecteur bepaalt voorts op welk moment de gegevens uiterlijk moeten worden aangeleverd. De vaststelling van de frequentie van aanleveren is bepalend voor het moment waarop de gegevens uiterlijk moeten worden verstrekt. Als er sprake is van een maandelijkse frequentie dienen de gegevens op grond van artikel 22, vierde lid, van het UBIB 2001 uiterlijk aan het einde van de kalendermaand volgend op de kalendermaand waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben te worden verstrekt. Als er sprake is van een jaarlijkse frequentie van aanleveren en de aanlevering dient gedurende het kalenderjaar waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben plaats te vinden, dienen de gegevens uiterlijk 30 april van het desbetreffende kalenderjaar te worden verstrekt. Als er sprake is van een jaarlijkse frequentie van aanleveren en de aanlevering dient na afloop van het kalenderjaar waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben plaats te vinden, dienen de gegevens uiterlijk 31 januari na afloop van het desbetreffende kalenderjaar te worden verstrekt.

De aangegeven data van uiterste gegevensaanlevering zijn nodig om de Belastingdienst in staat te stellen de gegevens tijdig te kunnen verwerken voor gebruik in het VIA-proces.

Aanleveren uiterlijk 30 april van het lopende kalenderjaar zal doorgaans met name aan de orde zijn voor gegevens en inlichtingen waarvan de waarde op 1 januari van het lopende kalenderjaar bepalend is voor de gegevensverstrekking en zal (ook) in andere situaties uiteraard alleen door de inspecteur worden voorgeschreven indien de desbetreffende gegevens vaststaan vóór de genoemde aanleverdatum. In andere gevallen zal aanleveren uiterlijk 31 januari van het daaropvolgende kalenderjaar aan de orde zijn. Zo zal het saldo op een spaarrekening waarvoor de peildatum 1 januari geldt onder de aanleverdatum van artikel 22, vierde lid, onderdeel b, van het UBIB 2001 vallen (uiterlijk 30 april) en zal de op die rekening genoten rente onder de aanleverdatum van artikel 22, vierde lid, onderdeel c, van het UBIB 2001 vallen (uiterlijk 31 januari van het daaropvolgende kalenderjaar). De in het kalenderjaar genoten rente staat immers pas na afloop van het desbetreffende kalenderjaar vast.

Het moment van aanleveren is tot 1 januari 2011 opgenomen in artikel 43b van de UR AWR 1994. Zoals aangegeven zal deze bepaling per die datum vervallen, omdat het moment van aanleveren vanaf die datum zal zijn bepaald in artikel 22 van het UBIB 2001. In artikel 43b van de UR AWR 1994 is bepaald dat de gegevensverstrekking dient plaats te vinden voor 1 maart van het jaar volgend op het kalenderjaar waarop de gegevens betrekking hebben. De datum 1 maart is in de praktijk niet toereikend gebleken. De vooringevulde aangifte dient immers uiterlijk per die datum voor de belastingplichtige beschikbaar te zijn om tijdig aan zijn aangifteplicht per 1 april daaropvolgend te kunnen voldoen. De datum wordt per 1 januari 2011 daarom met een maand vervroegd. Daarnaast wordt het, vanwege het vervallen van de einddatum 31 december als peildatum in box 3 per 1 januari 2011, mogelijk om voor gegevens die betrekking hebben op box 3 de verstrekking daarvan reeds gedurende het kalenderjaar te laten plaatsvinden. Vandaar de invoering van de aanleverdatum 30 april van het lopende kalenderjaar. Dit biedt de Belastingdienst gezien de grote hoeveelheid aan informatie ruimte om de box 3 gegevensstromen tijdig en zo juist en volledig mogelijk op te nemen in de vooringevulde aangifte.

In artikel 22, vijfde lid, van het UBIB 2001 is bepaald in welke gevallen de administratieplichtige de verstrekking van gegevens en inlichtingen achterwege kan laten. Dat is met ingang van 1 januari 2011 in de eerste plaats het geval indien naar het oordeel van de inspecteur het belang van ontvangst van de gegevens en inlichtingen niet opweegt tegen de inspanning tot verstrekking daarvan door de administratieplichtige. Te denken valt aan gegevens die relatief weinig voorkomen.

In de tweede plaats is dat met ingang van 1 januari 2011 het geval indien naar het oordeel van de inspecteur de administratieplichtige tijdelijk niet in staat is de gegevens en inlichtingen te verstrekken of niet in de gelegenheid is tijdig de gegevens en inlichtingen te verstrekken.

Voorwaarde daarbij is wel dat de administratieplichtige met de inspecteur een tijdstip is overeengekomen waarop hij geacht wordt wel weer in staat te zijn of in de gelegenheid te zijn om tot gegevensverstrekking over te gaan. Te denken valt enerzijds aan persoonlijke of bedrijfsmatige omstandigheden buiten de wil van de administratieplichtige om die hem (tijdelijk) belemmeren aan zijn verplichting tot gegevensverstrekking te voldoen. Anderzijds kunnen afspraken worden gemaakt omtrent het moment van aanleveren, bedoeld in het vierde lid, of hantering van een aanloopperiode van realisering van volledige renseignering. Hierdoor kunnen nieuwe administratieplichtigen of administratieplichtigen die per 2011 meer gegevens of op een eerder moment moeten gaan aanleveren door B/CA tegemoet worden gekomen.

In de derde plaats gaat het om de situatie waarin de waarde in het economische verkeer van het recht, bedoeld in artikel 22, tweede lid, onderdeel h, onder 1°, van het UBIB 2001, lager is dan het bedrag genoemd in artikel 5.10, eerste lid, van de Wet IB 2001 (2011: € 6744). Dit betreft een doelmatigheidsgrens. De overige in het tot 1 januari 2011 geldende artikel 22, zesde lid, van het UBIB 2001 opgenomen grenzen komen te vervallen. Dit stelt de Belastingdienst in staat om de aangifte inkomstenbelasting zo volledig mogelijk voor in te vullen.

In de vierde plaats gaat het om gegevens of inlichtingen die door de inspecteur zijn aangewezen als van verstrekking vrijgestelde gegevens en inlichtingen. Voorwaarde daarbij is wel dat aan de voor de

toepassing van de vrijstelling verbonden voorwaarden is voldaan. In de genoemde handleidingen zijn producten vermeld waarvan de Belastingdienst renseignering niet gewenst of nodig acht, maar die strikt genomen wel onder een of meer van de categorieën van artikel 22, tweede lid, van het UBIB 2001 vallen.

Met artikel 22, vijfde lid, van het UBIB 2001 wordt enige mate van flexibiliteit geboden aan de praktijk om de gegevensverstrekking in goed overleg in goede banen te leiden. In de genoemde handleidingen van de B/CA is opgenomen dat de administratieplichtige een verzoek bij de inspecteur kan indienen voor (tijdelijke) vrijstelling van gegevensaanlevering indien daar aanleiding voor bestaat. Uiteraard zal indien de ontwikkelingen in de praktijk daartoe aanleiding geven artikel 22 van het UBIB 2001 worden aangepast wanneer een bepaalde categorie in het geheel buiten de renseignering wordt gesteld, zoals het geval is met de tot 1 januari 2011 geldende tekst van artikel 22, onderdeel c, van het UBIB 2001.

12.4. Inwerkingtreding nieuwe besluittekst artikel 22 UB IB 2001

De wijziging van artikel 22 UB IB 2001 maakt onderdeel uit van het besluit tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten dat ultimo 2010 zal worden uitgebracht. Het besluit zal in werking treden op 1 januari 2011.

